

Głos Koszaliński

ORGAN KW POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Cena 20 gr

Środa, 4 listopada 1953 r.

Rok II, Nr 264 (367)

O pełną realizację obowiązków wsi koszalińskiej wobec Ludowej Ojczyzny

Nie pobłażać złośliwie opornym!

W realizacji rocznego planu skupu zboża w dalszym ciągu przodują powiaty:

Bytów -	94,6 proc. planu rocznego
Miastko -	91,1 " " "
Drawsko -	91 " " "

Do czołówki w tabeli zbliżają się również powiaty: kołobrzesci, złotawski i koszaliński. W powiecie koszalińskim wyróżnia się zwłaszcza gmina Sucha, która 91 proc. rocznego planu dostaw zboża wykonała już w dniu 23 października br. Do najlepszych gromad gminy Sucha, należy zaliczyć Gorzebadź, Kędzierzyn, Kleszcze i Rzepowo. Natomiast powiaty, które poważnie opóźniają wykonanie rocznego planu dostaw zboża przez województwo koszalińskie, to Wałcz i Szczecinek. Słabo również przebiegają dostawy w powiecie białogardzkim.

Sam wniosek nie wystarczy

Kolegia orzekające przy prezydium gminnych rad narodowych w powiatach szczecińskim i białogardzkim wprawdzie wysuwają wnioski o ukaranie złośliwie opornych kulaków i spekulantów, wysyłają nakazy uiszczenia grzywien, ale nie dbają dostatecznie o to, aby grzywny te zostały w terminie zapłacone. Szkodliwy liberalizm cechuje kolegium orzekające przy Prezydium MRN w Okonku (pow. szczeciński), GRI w Kragach, Sporem i wielu gminach powiatu koszalińskiego, jak np. Śmiechów czy Gozd. W gminach tych, kolegia orzekające nie wysunęły ani jednego wniosku o ukaranie. Jest to sygnał dla komitetów gminnych partii, aby bliżej zająć się pracą kolegiów orzekających. Również kolegium orzekające w gminie Tuchomie - pow. Bytów nie troszczy się o egzekwowanie grzywien. Świadczy o tym chociażby przykład Marcina Gostomskiego, który winien jest państwu 9.800 zł z tytułu wszelkiego rodzaju grzywien, niezaplaconych w odpowiednim czasie. Podobnie jest z Janem Podobińskim z Gostkowa oraz z Józefem Winczewskim z Ugoszczy. Stąd wniosek: kolegia orzekające wymienionych gmin winny radykalnie skończyć ze szkodliwym liberalizmem, przez który opóźnia się całkowitą realizację planu.

Dla takich jak Kuźniarski nie ma miejsca w szeregach partii

Ostatnio został wykluczony z szeregów partii Kuźniarski z Bobolic za złośliwe niewywiązywanie się z obowiązków wobec państwa, a Sitek z gminy Kraśnik otrzymał naganą z ostrzeżeniem. W szeregach naszej partii nie ma miejsca dla tych, którzy uchylają się od wypełnienia swych obowiązków wobec ludowego państwa, wobec partii.

Studentki wydziału budowy maszyn Szkoły Inżynierskiej w Szczecinie specjalizują się w dwu kierunkach: energetyki i technologi budowy maszyn. Wielką pomocą w studiach są radzieckie podręczniki i dzieła fachowe oraz maszyny i przyrządy laboratoryjne produkcji radzieckiej. Na zdjęciu: studentki III roku poznają budowę i działanie nowoczesnej automatuycznej tokarki produkcyjnej radzieckiej.

Dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej

Załogi zakładów produkcyjnych dzięki upowszechnieniu radzieckich metod pracy przedterminowo wykonują swe zobowiązania

KRAKÓW. Pod hasłem: „Przez upowszechnienie radzieckich metod pracy do sukcesów w walce o podniesienie wydajności i obniżenie kosztów własnych w produkcji” — stanęła do realizacji Czynu Październikowego załoga Krakowskich Zakładów Przemysłu Gumowego.

Wykonując zobowiązania podjęte na cześć Wielkiej Rewolucji przodujący robotnicy zakładów, którzy już uprzednio zastosowali w pracy metodę Zandarowej czy Korabielnikowej, przekazują swoje doświadczenia towarzyszom pracy, organizując w tym celu krótkie narady i pokazy. W wyniku tego szeregi korabielnikowców w zakładach wzrosły do 543 osób, a ich oszczędność sprawiła, że załogi wielu oddziałów mogą produkować 3 — 4 dni w miesiącu bez pobierania materiałów z magazynów. W toku realizacji Czynu Październikowego wzrosła o 184 osoby liczba robotników pracujących metodą Zandarowej. Dzięki przyjmowaniu i przekazywaniu maszyn w pełnym ruchu — dwie 4-osobowe brygady zwiększyły średnio o 30 proc. dotychczas osiągniętą wydajność. Indywidualnie najlepsze wyniki pracy metodą Zandarowej osiągnęły brygadzistki: Danuta Kłepa i Helena Fraś. Szeroki rozwój ruchu racjonalizatorskiego i długookresowego współzawodnictwa, decydując o przedterminowym wykonaniu zobowiązań na cześć 36 rocznicy Rewolucji przyczyniły się do wykonania przez Krakowskie Zakłady Przemysłu Gumowego już w 93 proc. rocznego planu.

Ostatnio spółdzielnie podjęły dodatkowe zobowiązania, których celem jest lepsze zaspokojenie potrzeb wsi i tak wyprodukują one 700 faset i włader ponad plan operacyjny na IV kwartał br. (Dokończenie na 2 str.)

SETKI MEBLI PONAD PLAN

BYDGOSZCZ. Realizując swe zobowiązania październikowe pracownicy spółdzielni drzewnych i wytwórczości różnej w woj. bydgoskim wyprodukowali do 30 października br. 354 kredensy kuchenne, 300 stołów, 800 łóżek oraz 200 tapczanów ponad plan.

Ponadto z zaplanowanych w ramach zobowiązań 10 nowych asortymentów mebli już w pierwszych dniach listopada mają ukazać się w sprzedaży fotele dwuosobowe oraz serwantki.

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR przyjęte przez IX Plenum KC PZPR „Osiągnięcia w wykonaniu planu 6-letniego i główne zadania gospodarcze w latach 1954-1955” zamieszczamy wewnątrz numeru

Sukcesy Wietnamskiej Armii Ludowej

PEKIN. Wietnamska Agencja Informacyjna donosi, że w dniu 28 października oddziały wietnamskiej armii ludowej rozbiły doszczętnie dwa bataliony francuskiego korpusu ekspedycyjnego w rejonie Nin - Binh. Nieprzyjaciel stracił w zabitych i rannych około 500 ludzi, 453 żołnierzy i oficerów korpusu ekspedycyjnego wzięto do niewoli.

W tym samym dniu batalion wojsk marionetkowego rządu Bao Dala został rozbity przez oddziały armii ludowej w rejonie Bul - Czu. Oddziały partyzantów wietnamskich okrażyły kilka posterunków francuskiego korpusu ekspedycyjnego w rejonie pomiędzy Thal - Bins i Tien-Hat. Dowództwo korpusu ekspedycyjnego wydało rozkaz zaprzestania odciętych posterunków w drodze powrotnej. Dwa samoloty nieprzyjacielskie zapadające na posterunki zostały zestrzelone.

W dniu 25 października ludowe oddziały wietnamskiej armii ludowej zaatakowały oddział nieprzyjacielski na szosie Nr 37, w rejonie na wschód od Hanoi. Nieprzyjaciel stracił 140 ludzi w zabitych, rannych i wziętych do niewoli. Wojska

ludowe zdobyły 44 karabiny maszynowe oraz znaczna ilość amunicji. Oddziały partyzantów wietnamskich okrażyły kilka posterunków francuskiego korpusu ekspedycyjnego w rejonie pomiędzy Thal - Bins i Tien-Hat. Dowództwo korpusu ekspedycyjnego wydało rozkaz zaprzestania odciętych posterunków w drodze powrotnej. Dwa samoloty nieprzyjacielskie zapadające na posterunki zostały zestrzelone.

Skończyć z liberalizmem w stosunku do złośliwie uchylających się od wykonania planowego skupu zboża

Ponad 100 powiatów w naszym kraju przekroczyło już 90 proc. wykonania rocznego planu dostaw zboża. W naszym województwie z miarek i odsyppów zostały zwolnione dotychczas trzy powiaty, a 16 tysięcy chłopów w pełni wykonało plany dostaw zbożowych. Jest to dowodem, że podstawowe masy chłopstwa pracującego rozumieją, iż wykonanie planowych dostaw służy sprawie dalszego scementowania sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Podstawową metodą działania w walce o skup jest metoda przekonywania, wyjaśniania masom chłopskim znaczenia planowych dostaw dla gospodarki narodowej, dla dalszego rozwoju rolnictwa. Nie zawsze jednak metoda przekonywania jest wystarczająca. Są kulacy, spekulanci i ich poplecznicy, którzy usiłują sabotować planowe dostawy.

W takich wypadkach, gdy wyczerpano już wszystkie możliwości, by opornym wyjaśnić wrogosć ich postępowania, trzeba stosować kary. Praworządność ludowa nakazuje stosowanie sankcji karnych wtedy, gdy stwierdzono sabotowanie skupu, gdy przejawia się złośliwe uchylanie od wypełnienia obowiązków wobec państwa. W takich wypadkach bowiem polityka sankcji służy sprawie dalszego umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego, w takich wypadkach daje pożądane rezultaty.

Na posiedzeniu kolegium orzekającego w gromadzie Cewellno w powiecie koszalińskim, chłopci tej gromady sami demaskowali kulaków wytypowanych do ukarania, wskazywali im, że mają pełne możliwości wykonania swych planów, żądali dla opornych wysokich wymiarów kary. Toteż posiedzenie kolegium orzekającego w Cewellnie odniosło należyty skutek, a ukarani już na drugi dzień powieźli zboże do punktu skupu. (Dokończenie na 2 str.)

Dzięki pomocy ZSRR Będziemy produkować kombajny jeszcze przed końcem planu 6-letniego

WARSZAWA. W coraz szerszym mechanizowaniu i unowocześnianiu prac w rolnictwie — niezbędnym dla przyspieszenia rozwoju produkcji rolnej i podniesienia

urodzajów dopomaga nam wydatnie Związek Radziecki. Z ZSRR sprowadzamy m. in. wielkie kombajny zbożowe „S-4”, stosowane przy sprzącaniu zbóż w dużych gospodar-

stwach rolnych. W ciągu 9 miesięcy bież. roku rolnictwo nasze otrzymało przeszło 300 radzieckich kombajnów. W roku przyszłym sprowadzimy z ZSRR ok. 500 tych wysokowydajnych maszyn. Niezależnie od tej formy pomocy, podejmujemy obecnie — w oparciu o wykonaną w ZSRR dokumentację i przy pomocy radzieckich maszyn i urządzeń — samodzielną produkcję kombajnów zbożowych w budującej się fabryce maszyn żniwnych w Poznaniu-Starogórze. Będą tam również produkowane snopowiązaki i inne maszyny rolnicze.

rozmiarów z dokładnością do jednej tysięcznej milimetra.

Wkrótce rozpocznie prace nowoczesnie wyposażona odlewnia. W jednej z hal czeka ją na ustawienie i uruchomienie wysokowydajne radzieckie gilotynki do masy formierskiej, pneumatyczne maszyny formierskie i wiele innych.

Załoga zatrudniona przy wnoszeniu fabryki maszyn żniwnych stara się wyprzedzić terminy podane w harmonogramach. Jeszcze przed końcem planu 6-letniego, dzięki radzieckiej pomocy, fabryka w Poznaniu-Starogórze będzie produkować polskie kombajny zbożowe i inne maszyny rolnicze.

Fabryka maszyn żniwnych w Poznaniu-Starogórze rośnie bardzo szybko. Dzięki punktualnym, a często przedterminowym dostawom maszyn i urządzeń ze Związku Radzieckiego pierwsze działy tej fabryki zostały uruchomione przed terminem. Już przed końcem października br. tegoż roczny plan dostaw inwestycyjnych ze Związku Radzieckiego dla tej fabryki wykonany został w 95 proc. Jednocześnie nadeszły najważniejsze urządzenia zaplanowane na rok 1954.

Pracują już maszyny wielkiej hali narzędziowej fabryki. Stoją tam w dwóch długich rzędach nowoczesne tokarki narzędziowe wyprodukowane w br. przez Zakłady im. Czerwonego Października w Moskwie. Ogólny podział załogi wzbudza nowoczesną wiertarkę tzw. koordynacyjną, która wykonuje otwory od najmniejszych do największych

Z frontu WALKI O PLAN Wysokie wyniki produkcyjne w Cynie Październikowym

Codziennie przychożą do nas meldunki załóg produkcyjnych o pełnej i przedterminowej realizacji, podjętych w

Cynie Październikowym, zobowiązań, które pomogły załogom wysoko przekroczyć plan październikowy.

PRZODUJĄ...

Elektrownia Białogard	159,6 proc. planu mies.
Koszal. Zakł. Piwow.-Słodow.	142,0 proc. " " "
ZPW Bobolic	115,0 proc. " " "
Rosznarnia Białogard	113,6 proc. " " "
ZPW Złocieniec	110,8 proc. " " "
Koszal. Fab. Mebli	105,0 proc. " " "
Fabryka Tekstury Tarnówka	104,7 proc. " " "

NIE WYKONAŁY PLANU

Sianowskie Zakłady Przemysłu Zapalczanego i Rosznarnia Białogard — nie wykonała planu wartościowego (88,2 proc)

ZAMIESZCZONA tabela obrazuje wysiłek październikowy załóg produkcyjnych, które z entuzjazmem realizują podjęte zobowiązania. Maszy pracujące, a zwłaszcza chłopstwo Ziemi Koszalińskiej otrzyma dodatkową produkcję mebli, materiałów wełnianych itp. Tam, gdzie robotnicy dobrze

zrozumieli istotę zobowiązań podjętych dla uczczenia 36 rocznicy Rewolucji Październikowej, gdzie komisje współzawodnictwa przeprowadzają codzienną kontrolę zobowiązań, tam, jak np. w ZPW Złocieniec, Koszalińskiej Fabryce Mebli, Fabryce Tekstury w Tarnówce, są one rzeczywistym środkiem motywacji, t.j. przynoszą dobre rezultaty.

Słuszną formę mobilizacji i kontroli zobowiązań wprowadziła podstawowa organizacja partyjna w ZPW Złocieniec. W toku realizacji Czynu Październikowego odbyły się tutaj dwa (Dokończenie na 2 str.)

Imponujący przebieg Miesiąca Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

WARSZAWA. Na terenie całego kraju — w miastach, miasteczkach i w najbardziej nawet odległych wsiach — odbywają się w związku z Miesiącem Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej różnorodne imprezy, w których masowy udział bierze społeczeństwo polskie.

Ogromnym zainteresowaniem cieszą się odczyty, wieczerki i pogadanki. W woj. gdańskim ponad 76 tys. osób wysłuchało pogadanek, odczytów i referatów, omawiających różne zagadnienia z życia Kraju Rad. W akademiach i wieczornych urzędzonych w tym województwie, wzięło udział ponad 62 tysiące osób.

W woj. krakowskim, przy masowej frekwencji robotników, chłopów i inteligencji

Wręczenie listów uwierzytelniających przez ambasadora ZSRR w Indiach

MOSKWA. Agencja TASS donosi z Delhi, że 2 listopada ambasador ZSRR w Indiach M. A. Mienszkow wręczył listy uwierzytelniające prezydentowi Indii dr. Prasadowi. Ambasadorowi towarzyszyli urzędnicy ambasady ZSRR, których ambasador przedstawił prezydentowi. Podczas uroczystości obecni byli sekretarz generalny MSZ Indii R. K. Nehru, szef protokołu Czopra i inni wyżsi urzędnicy MSZ. Ambasador ZSRR i prezydent Indii wygłosili krótkie przemówienia. Po wręczeniu listów uwierzytelniających ambasador Mienszkow odbył rozmowę z prezydentem.

Skończyć z liberalizmem w stosunku do złośliwie uchylających się od wykonania planowego skupu zboża

(Dokończenie z 1 str.)

Zdarzają się jednak na terenie naszego województwa wypadki, że rady narodowe niewłaściwie stosują sankcje. Niecierpić innym jak tylko ślepotą polityczną, usiłowaniu podważenia sojuszu robotniczo-chłopskiego można nazwać fakt, że w gminie Ustronie Morskie (pow. Kołobrzeg) wytypowano do ukarania Wacława Lancmana, który gospodaruje na 0,75 ha, podczas, gdy w tym okresie było wielu kufaków, którzy nie odstawili ani jednego kilograma zboża, zaś GRN żądane z nich nie ukarała, lub fakt, że przed kolegium orzekającym w Sławnie stanęła Helena Kijanka z gromady Paproty, gospodarząca na 6,5 ha, wdowa, której synowie odbywają służbę wojskową, mająca małe zapasy zbożowe, podczas gdy na terenie gminy Słecimno nie wyściągnięto żadnych wniosków w stosunku do takiego np. Kazimierza Hrynowlckiego z gromady Dąbrowa, który już od kilku lat sabotuje planowe dostawy i jest znany jako spekulant, albo w stosunku do Władysława Dzielwidą z Słecimna, który zboża nie odstawił, lecz spekuluje, a którego ukarania domagali się sami chłopcy.

Rady narodowe winny pilnie badać wnioski o ukaranie, zasięgać opinii aktywno gromadzkiego i tak stosować sankcje, by były one celnym ciosem we wroga klasowego, by poparte pracą polityczną umacniały sojusz robotniczo-chłopski.

W wielu gminach i powiatach naszego województwa daje się zauważyć szkodliwy liberalizm w stosunku do opornych kufaków i spekulantów. Z terenu powiatu sławieńskiego, który w wykonaniu planowych dostaw zboża w naszym województwie ciągnie się w tyle, w okresie od 24 do 31 października wpłynął do kolegium orzekającego tylko jeden wniosek o ukaranie złośliwie uchylającego się. A przecież w samej gminie Sławno, kufacy wręcz sabotują wykonanie planowych dostaw czego najlepszym dowodem jest fakt, że gmina ta swój roczny plan zrealizowała zaledwie w około 50 proc., ciągnąc w tył cały powiat.

Nie może przynieść właściwych wyników praktyka niektórych rad narodowych, które poprzestają tylko na wymierzeniu kary, a nie śledzą jak sankcja wpłynęła na postawę ukaranego. W powiecie waleckim na przykład, który w skupie zboża również odstaje, 57 ukaranych kufaków i spekulantów dotychczas ani nie zapłaciło kar, ani nie wykonało planowych dostaw, a prezydium PRN przechodzi obok tego oczywistego faktu śmiania praworządności obojętnie. Taka „praktyka” nie może, rzecz jasna, przyczynić się do podniesienia autorytetu władzy ludowej, nie może oddziaływać wychowawczo na pozostałych opornych.

Walka o wykonanie w pełni skupu zboża jest wielką bitwą klasową. Plan skupu zboża jest prawem, którego łamać nie wolno. Aktyw wiejski, towarzysze z komitetów i organizacji partyjnych oraz członkowie i pracownicy rad narodowych muszą zmienić swą czujność na działalnosc wroga. Zaś polityka sankcji w stosunku do złośliwie opornych winna być środkiem dalszego zacieklenia sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Sprawiedliwa kara musi spotkać każdego, kto złośliwie uchyla się od swych obowiązków wobec robotniczo-chłopskiego państwa, kto sabotuje realizację planu skupu zboża.

W Akademia Medycznej w Szczecinie zorganizowana została wystawa radzieckich książek i czasopism medycznych. Lekarze i studenci, licznie zwiedzający wystawę, szczególnie interesują się stoiskiem z dziełami Pawłowa i Lepeszyńskiej.

Masowy udział bierze społeczeństwo w licznych spotkaniach z uczestnikami wycieczek do Związku Radzieckiego. W Jarosławiu liczba uczestników spotkania przekroczyła tysiąc osób. Długo przedciągnęło się spotkanie nauczyciela Mioduchowskiego — uczestnika wycieczki do ZSRR — z młodzieżą szkół lubelskich. Po wysłuchaniu pogadanki, pospaly się pytania, dotyczące życia i pracy młodzieży radzieckiej, a zwłaszcza wspaniałych osiągnięć leninowskiego Komsomolu.

Zainteresowanie życiem ludzi radzieckich, ich sukcesami we wszystkich dziedzinach życia, chęć bliźszego poznania wszystkiego, co związane jest z Krajem Rad, wyraża się w masowym zgłaszaniu się na naukę języka rosyjskiego. Np. w woj. olsztyńskim zorganizowano w październiku dalszych 150 kursów, w tym 60 na wsi. Wzrost liczby kursów i ich słuchaczy w ciągu ostatnich lat obrazuje zorganizowana w Warszawie w sali NOT przez Centralny Klub TPPR, wystawa pod hasłem: „Uczmy się języka rosyjskiego”. Od 1946 roku zorganizowano przeszło 20 tys. kursów, na których około 400 tys. osób nauczyło się mówić, czytać i pisać po rosyjsku.

Dużą aktywność przejawia w Miesiącu Pogłębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej młodzież szkolna. W Łodzi, gdzie 180 szkolnych Kół Przyjaciół ZSRR skupia w swych szeregach ponad 35 tys. uczniów, młodzież organizuje niezliczone odczyty, pogadanki i wieczory dyskusyjne. „Miesiącem” poświęcone są specjalne wydania gazetki ściennej. Duże sukcesy w popularyzowaniu wśród najszerszych mas ludności wiejskiej wiodły o ZSRR mają wiejskie szkolne Kola Przyjaciół ZSRR w

wiele dni przed terminem końca prace przy zakładaniu nowych linii elektrycznych brygady Gdańskiego Przedsiębiorstwa Elektryfikacji Rolnictwa. M. in. brygada Jęki o 5 dni skróciła czas budowy sieci w POM Żukowo, w pow. Kartuzy.

Na 8 dni przed terminem wykonała instalację sieci brygada Sadowieckiego, pracująca przy elektryfikacji wspólnoty tego gospodarstwa rolnego Jagodowo koło Ełblaga.

Realizacja zobowiązań poważnie przyspiesza prace elektryfikacyjne wykonywane przez brygadę Kolińskiego, która pracuje na terenie POM Złotnicki, w pow. Inowrocław.

Realizacja zobowiązań poważnie przyspiesza prace elektryfikacyjne wykonywane przez brygadę Kolińskiego, która pracuje na terenie POM Złotnicki, w pow. Inowrocław.

GDZAŃSK. Realizując zobowiązania październikowe, na

woj. rzeszowskim. W woj. tym istnieje 1507 szkolnych Kół Przyjaciół ZSRR.

Z każdym dniem wstawała szeregi członków TPPR. W Wielkopolsce w czasie od 7 do 31 października wstąpiło do TPPR 65.200 nowych członków. Wiele nowostępujących rozwinęło aktywny udział w pracach TPPR. Wśród 245 prelegentów, którzy wygłaszali w pow. szamotulskim w okresie „Miesiąca” referaty, wielu to właśnie nowoprzyjęci członkowie TPPR. W woj. szczecińskim masowo wstępują w szeregi TPPR chłopcy. W okresie „Miesiąca” legitymacje członkowskie otrzymało ok. 11 tys. chłopów.

W każdej z ponad 650 spółdzielni produkcyjnych woj. szczecińskiego znajduje się już koło TPPR. W woj. gdańskim w okresie „Miesiąca” legitymacje członkowskie otrzymało 30 tys. robotników, chłopów i inteligentów pracujących. W Łodzi w ciągu pierwszych trzech tygodni trwania „Miesiąca” szeregi TPPR powiększyły się o ok. 20 tys. nowych członków.

Z frontu WALKI O PLAN

(Dokończenie z 1 str.)

zebrania partyjne, na których omówione zostały trudności, przeszkadzające w pełnym wykonaniu zobowiązań.

Tak np. zakład nie otrzymał odpowiedniej ilości i jakości produktu wychodzącego ze zrzeblarni, na skutek nieodpowiedniej konserwacji maszyn. Po omówieniu tej sprawy na zebraniu partyjnym i w indywidualnych rozmowach z robotnikami obsługującymi zrzeblarnie, już 2 listopada br. można było stwierdzić wyraźną poprawę na tym odcinku.

Inaczej jest niestety w ZPW Bobolice. Sekretarz podstawowej org. partyjnej przynajmniej otwarcie, że od czasu podjęcia zobowiązań, w ciągu całego października ani razu nie zebrała się komisja współzawodnicząca dla skontrolowania wykonania zobowiązań. Toteż załoga nie wie, w jakim stopniu są one zrealizowane.

Dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej

(Dokończenie z 1 str.)

ŁÓDŹ. Pięknym czynem uczcili 36 rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej uczniowie zasadniczej szkoły metalowo-energetycznej w Praszce pow. wieluńskiego. Realizując zobowiązania październikowe zelektryfikowali oni gromadę Wygietłów. Młodzież wybudowała w tej wsi linie niskiego napięcia oraz założyła instalacje elektryczne w 36 zagrodach chłopskich.

Zelektryfikowana dzięki kretytom państwowym i ofiarnej pracy uczniów szkoły metalowo-energetycznej w Praszce, gromada Wygietłów produkuje w gminie w wypełnianiu obowiązków wobec państwa. W przeddzień otworzyła nowej linii elektrycznej chłopcy z Wygietłowa zameldowali o całkowitym wypełnieniu obowiązków dostaw zboża, ziemiaków, mleka i mleka oraz o uregulowaniu wszystkich należności finansowych.

Pierwszy wieczór przy świetle żarówek wielu młodziaków Wygietłowa spędziło w świetle gromadzkiej przy ra diodzioborniku, który gromada otrzymała w nagrodę za wzorowe wykonanie wszystkich powinności obywatelskich.

GDZAŃSK. Realizując zobowiązania październikowe, na

Promocja słuchaczy Akademii Wojskowej im. M. W. Frunzego

MOSKWA. Dnia 31 października br. w Centralnym Teatrze Armii Radzieckiej odbyło się uroczyste zebranie słuchaczy, profesorów i wykładowców Akademii Wojskowej im. M. W. Frunzego przy udziale przedstawicieli Ministerstwa Obrony ZSRR, Akademii Wojskowej oraz przedstawicieli organizacji partyjnych i radzieckich Moskwy. Zebranie poświęcone było promocji słuchaczy Akademii Wojskowej im. M. W. Frunzego. Zagajając akademie szef Akademii generał pułkownik A. S. Zadow podkreślił, że Akademia Wojskowa im. M. W. Frunzego chlubnie wykonuje odpowiedzialne zadania, jakie stawia przed nią Partia Komunistyczna i rząd radziecki. Wychowała ona i wyszkoliła tysiące dowódców, którzy doskonale opanowali sztukę wojskową, której bezgranicznie oddali się ojczyźnie socjalistycznej.

W roku bieżącym Akademia opuszcza nowy oddział świetnie wyszkolonych specjalistów sztuki wojskowej. Armia Radziecka otrzymuje nową kadre oficerów, profesorów i wykładowców wygłosił przemówienie Minister Obrony ZSRR Marszałek Związku Radzieckiego N. A. Bułganin. Gratulował on oficerom z okazji ukończenia Akademii, a zespołowi profesorów i wykładowców — z okazji

zrealizowania trudnego, znaczącego zadania wyszkolenia dla Armii Radzieckiej nowego zastępu wysokowykwalifikowanych specjalistów wojskowych.

N. A. Bułganin wyraził przekonanie, że absolwenci Akademii w pracy w jednostkach wojskowych poświęcą wszystkie swe siły i zdolności sprawie umocnienia obronności Związku Radzieckiego, że zawsze wysoko dźlerzyć będą honor i godność oficera radzieckiego.

Po zebraniu Marszałek Związku Radzieckiego N. A. Bułganin wydał przyjęcie na cześć absolwentów oraz zespołu profesorów i wykładowców Akademii Wojskowej im. M. W. Frunzego.

WARSZAWA. Na budowie Pałacu Kultury i Nauki im. J. Stalina prowadzone są intensywne prace związane z montażem 42-metrowej stalowej igłicy. Montaż korpusu igłicy odbywa się wewnątrz szczytowej wleźcy części wysokości Pałacu, skąd zostanie ona po zakończeniu budowy wysunięta w górę specjalnym urządzeniem dźwigowym. Górna część igłicy jest już widoczna na szczycie Pałacu.

Równocześnie prowadzone są intensywne roboty mające na celu zabezpieczenie prac wykonanych wewnątrz gmachu w okresie zimy. W tym celu zakłada się prowizoryczne okna. W późniejszym okresie, w miarę wykonywania budowy zamiast prowizorycznych, założone zostaną trwałe ramy okienne wykonane przez Fabrykę Mebli w Rydze.

C-4-10134. Nr zamówienia B-270

Oświadczenie Paulusa

MOSKWA. 1 listopada prasa radziecka opublikowała oświadczenie marszałka Paulusa skierowane do rządu radzieckiego. W związku z repatriacją niemieckich jeńców wojennych z ZSRR repatriowany został również marszałek Paulus, który po przybyciu do Niemiec osiedlił się na stałe w Niemieckiej Republice Demokratycznej. Przed wyjazdem ze Związku Radzieckiego Paulus złożył następujące oświadczenie skierowane do rządu ZSRR:

„Do Rządu Radzieckiego. Wracając z niewoli do ojczyzny, w związku z uwolnieniem niemieckich jeńców wojennych w myśl wspólnego komunikatu Rządu Radzieckiego i Delegacji Rządowej Niemieckiej Republiki Demokratycznej z dnia 23 sierpnia 1953 roku, pragnąłbym, zanim opuścę Związek Radziecki, złożyć poniższe oświadczenie.

Wielkoduzna decyzja Rządu Radzieckiego z dnia 23 sierpnia br. w sprawie jeńców wojennych raz jeszcze dowodzi, że Rząd Radziecki w swej polityce wobec Niemiec nie powoduje się uczuciem zemsty za te niezliczone cierpienia, które wyrządził mi narodowi radzieckiemu w wyniku rozpoczętej przez nas wojny. Przeciwnie, swą pokojową polityką, która znów znalazła wyraz we wspomnianej decyzji, ułatwia on całemu narodowi niemieckiemu dążenie pokojową drogą do jedności Niemiec i tym samym do szczęśliwej przyszłości.

Dowodząc wojskami niemieckimi w bitwie pod Stalingradem, która rozstrzygnęła los mojej ojczyzny, poznałem wszystkie okropności agresywnego wojny, jakich doznał nie tylko zaatakowany przez nas naród radziecki, lecz i moi

zoiłnerze. Moje własne doświadczenie, jak również wynik całej drugiej wojny światowej przekonały mnie, że nie można opierać losu narodu niemieckiego na podstawie idealizacji, lecz tylko na podstawie trwałej przyjaźni ze Związkiem Radzieckim i ze wszystkimi innymi narodami milującymi pokój. Wydaje mi się, że zawarte na Zachodzie układy wojenne, u których podstaw leży idea panowania, nie są odpowiednim środkiem pokojowego zjednoczenia Niemiec i zapewnienia pokoju w Europie. Co więcej, układy te pogłębiają jedynie niebezpieczeństwo, jakie pociąga za sobą stan rozbitcia Niemiec, i przedłużają go. Jestem przekonany, że jedyną realną drogą prowadzącą do pokojowego zjednoczenia Niemiec i do pokoju w Europie jest porozumienie między samymi Niemcami i zawarcie traktatu pokojowego na podstawie noty radzieckiej do mocarstw zachodnich w sprawie Niemiec z dnia 15 sierpnia br.

Dlatego też postanowiłem, że po powrocie do ojczyzny poświęcę wszystkie swe siły, aby przyczynić się do osiągnięcia świętego celu — pokojowego zjednoczenia demokratycznych Niemiec oraz przyjaźni narodu niemieckiego z narodem radzieckim, jak również ze wszystkimi innymi narodami milującymi pokój.

Zanim opuścę Związek Radziecki pragnąłbym powiedzieć ludziom radzieckim, że ongiś przybyłem do ich kraju, śpieszo słuchając rozkazów, jako wróg. Obecnie zaś opuszczam ten kraj jako jego przyjaciel.

24 października 1953 r.
Friedrich Paulus
marszałek b. Armii Niemieckiej”

zrealizowania trudnego, znaczącego zadania wyszkolenia dla Armii Radzieckiej nowego zastępu wysokowykwalifikowanych specjalistów wojskowych.

N. A. Bułganin wyraził przekonanie, że absolwenci Akademii w pracy w jednostkach wojskowych poświęcą wszystkie swe siły i zdolności sprawie umocnienia obronności Związku Radzieckiego, że zawsze wysoko dźlerzyć będą honor i godność oficera radzieckiego.

Po zebraniu Marszałek Związku Radzieckiego N. A. Bułganin wydał przyjęcie na cześć absolwentów oraz zespołu profesorów i wykładowców Akademii Wojskowej im. M. W. Frunzego.

Rośnie nieustannie Pałac Kultury i Nauki

WARSZAWA. Na budowie Pałacu Kultury i Nauki im. J. Stalina prowadzone są intensywne prace związane z montażem 42-metrowej stalowej igłicy. Montaż korpusu igłicy odbywa się wewnątrz szczytowej wleźcy części wysokości Pałacu, skąd zostanie ona po zakończeniu budowy wysunięta w górę specjalnym urządzeniem dźwigowym. Górna część igłicy jest już widoczna na szczycie Pałacu.

Równocześnie prowadzone są intensywne roboty mające na celu zabezpieczenie prac wykonanych wewnątrz gmachu w okresie zimy. W tym celu zakłada się prowizoryczne okna. W późniejszym okresie, w miarę wykonywania budowy zamiast prowizorycznych, założone zostaną trwałe ramy okienne wykonane przez Fabrykę Mebli w Rydze.

C-4-10134. Nr zamówienia B-270

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR przyjęte przez IX Plenum KC PZPR „Osiągnięcia w wykonaniu planu 6-letniego i główne zadania gospodarcze w latach 1954-1955”

I.

1 Kierunki rozwoju gospodarczego Polski Ludowej w latach 1950-55 zostały określone przez zadania planu 6-letniego uchwalonego przez Sejm zgodnie z wytycznymi I Zjazdu PZPR.

Założeniem tego planu było zbudowanie podstaw socjalizmu przez:

— znaczny rozwój przemysłu socjalistycznego przy szczególnie wysokim tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej,

— rozwój rolnictwa przez wykorzystanie istniejących w ustroju demokracji ludowej możliwości zwiększenia produkcji gospodarstw małych i średniorolnych oraz stopniowe rozszerzenie sektora socjalistycznego w gospodarce rolnej,

— rozwijanie i umacnianie socjalistycznych stosunków produkcji we wszystkich działach gospodarki narodowej,

— dalsze podniesienie stopy życiowej ludności,

— zacieśnienie współpracy gospodarczej ze Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej.

2 W okresie lat 1950-1953, realizując zadania planu 6-letniego, osiągnięto znaczny rozwój sił wytwórczych.

Poziom sił wytwórczych przekroczył znacznie poziom r. 1949 — ostatniego roku planu trzyletniego i przekroczył wielokrotnie poziom przedwojenny.

W okresie tym nastąpił znaczny rozwój i umocnienie socjalistycznych stosunków produkcji w gospodarce narodowej.

Sektor socjalistyczny osiągnął niemal wyłączność w przemyśle, transporcie i budownictwie, zdobył decydującą przewagę w handlu i poczynił znaczne postępy w rolnictwie.

Dzięki wysiłkom całego narodu i wszechstronnej pomocy Związku Radzieckiego oraz współpracy gospodarczej z krajami demokracji ludowej zmieniło się oblicze naszego kraju, który przekształcił się już w kraj o wielkim i stale rosnącym potencjale gospodarczym.

Polska przestała być krajem zacofanym i obiektem eksploatacji ze strony kapitału zagranicznego, surowcowo-rolniczym zapleczem gospodarki państw imperialistycznych. Zmieniła się zasadniczo struktura naszego handlu zagranicznego. Wielką rolę odgrywa przywóz surowców i urządzeń dla przemysłu oraz wzrost wywóz gotowych wyrobów przemysłowych. Wzrosła wybitnie rola Polski w międzynarodowej wymianie towarowej.

3 W okresie lat 1950-1953 uwaga państwa i jego organów musiała skupić się głównie na rozwiązywaniu podstawowych zagadnień, związanych z socjalistycznym uprzemysłowieniem kraju, z wyrównaniem wiekowego zacofania, na jakie Polska była skazana pod rządami obszarników i kapitalistów.

Między innymi w związku z tym obok wielkich osiągnięć zwłaszcza w dziedzinie rozwoju przemysłu socjalistycznego i umocnienia obronności kraju wystąpiły w toku realizacji planu 6-letniego znaczne nierównomierności w rozwoju gospodarki narodowej, przejawiające się przede wszystkim w zbyt słabym tempie rozwoju rolnictwa, w niedostatecz-

nym pod względem ilościowym, asortymentowym i jakościowym w stosunku do rosnących potrzeb ludności, w szczególności produkcji przemysłowych artykułów konsumcyjnych, a w konsekwencji w niepełnym wykonaniu zadań planu 6-letniego w dziedzinie podniesienia stopy życiowej mas pracujących.

Jednocześnie w przemyśle zarówno środków wytwórczości jak i w przemyśle przedmiotów spożycia ujawniły się pewne trudności wynikające przede wszystkim z niedostatecznego rozwoju bazy surowcowej.

Należy stwierdzić, iż niezależnie od obiektywnych przyczyn, które zaważyły na powstaniu tych nierównomierności, nie wykorzystaliśmy wszystkich istniejących możliwości rozwoju rolnictwa i wzrostu produkcji przemysłowych artykułów konsumcyjnych, a tym samym możliwości podnoszenia stopy życiowej mas pracujących.

4 W latach 1950-1953 (liczby dotyczące roku 1953 przyjęte na podstawie przewidywanego wykonania), produkcja przemysłowa wzrosła o 115 proc., a produkcja rolna tylko o 9 proc. Zadania ustalone dla tego okresu przez plan 6-letni, w dziedzinie wzrostu przemysłu socjalistycznego zostały wykonane w 114,7 proc., a zadania w dziedzinie produkcji rolnej zostały wykonane tylko w 82 proc.

Przyczyna niezadowalającego rozwoju rolnictwa była niewystarczająca pomoc produkcyjna dla rolnictwa i brak koncentracji wysiłków dla osiągnięcia jego rozwoju, częste wypaczanie w praktyce zasad sojuszu robotniczo-chłopskiego, niedostateczne wykorzystanie przez małe i średniorolne gospodarstwa możliwości podniesienia produkcji stworzonych przez ustrój demokracji ludowej, niedostateczny w stosunku do istniejących możliwości wzrost produkcji sektora socjalistycznego w rolnictwie. Ujemną rolę odegrały również niekorzystne warunki klimatyczne, które miały miejsce w ostatnich trzech latach.

Nierównomierność pomiędzy rozwojem przemysłu a rolnictwa przybrała charakter poważny, hamujący dalszy rozwój gospodarki narodowej. Przewyższenie tej nierównomierności jest głównym zadaniem naszej polityki gospodarczej, zadanym, od którego wykonania zależy wzrost stopy życiowej mas pracujących, z daniem, wokół którego winna koncentrować się uwaga całej partii, państwa ludowego i jego organów.

5 Jakkolwiek zadania planowe w dziedzinie rozwoju produkcji przemysłowej zostały znacznie przekroczone, zarysowała się pewna nierównomierność pomiędzy wzrostem produkcji środków wytwórczości, a wzrostem produkcji przedmiotów spożycia.

Zadania ustalone przez plan 6-letni na r. 1953 zostały przekroczone w przemyśle socjalistycznym w zakresie środków wytwórczości o 24 proc., a w dziedzinie produkcji artykułów konsumcyjnych o 6 proc. W wyniku tego produkcja środków wytwórczości wzrosła w latach 1950-1953 o 133 proc., a produkcja przemysłowych artykułów konsumcyjnych zwiększyła się o 99 proc. Jedną z głównych przyczyn słabszego tempa rozwoju produkcji artykułów konsumcyjnych w przemyśle były ograniczone zasoby surowców rolniczych.

Obecnie na podstawie dotychczasowych osiągnięć w rozwoju przemysłu środków wytwórczości możliwe i konieczne jest zwiększenie tempa wzrostu produkcji przemysłowych artykułów konsumcyjnych.

6 Nadmierne pozostawanie w tyle produkcji rolnej i niedostateczny w stosunku do potrzeb wzrost produkcji przemysłowych artykułów konsumcyjnych nie pozwoliły na pełne wykonanie zadań, jakie plan 6-letni stawiał w dziedzinie wzrostu stopy życiowej mas pracujących.

7 Niezwykle jest aby rozwijać — i przemyśle środków wytwórczości, jako podstawę rozwoju i rekonstrukcji technicznej całej gospodarki narodowej, dokonując nowego rozstawienia sił i środków, mającego na celu przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej i produkcji przemysłowych artykułów konsumcyjnych oraz osiągnięcia na tej podstawie szybszego i wydatniejszego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi.

Dokonanie takiego zwrotu jest w pełni realne i możliwe dzięki umocnieniu władzy ludowej, osiągnięciu poziomu rozwoju przemysłu ciężkiego oraz dzięki możliwości oparcia się o pomoc Związku Radzieckiego i zacieśnianiu się współpracy pomiędzy Polską Ludową a krajami rosnącego w siły obozu socjalizmu i pokoju.

Wykonanie postawionych zadań umocni sojusz robotniczo-chłopski, co jest niezbędnym warunkiem i gwarancją dalszego pomyślnego rozwoju naszego państwa ludowego i budownictwa socjalizmu.

8 W związku z powyższymi Komitet Centralny PZPR stawia — jako główne zadanie osiągnięcie w ciągu najbliższych 2-3 lat wydatnego wzrostu stopy życiowej ludności pracującej miast i wsi — przyspieszenie w oparciu o dalszy rozwój przemysłu środków wytwórczości, tempa wzrostu produkcji rolniczej zarówno roślinnej, jak i zwierzęcej, znaczne podniesienie produkcji przemysłu artykułów konsumcyjnych przy równoczesnym podniesieniu jakości i wzbogaceniu jej asortymentu oraz znaczny rozwój budownictwa mieszkaniowego dla ludzi pracy.

Komitet Centralny PZPR uważa za konieczne dla wykonania powyższego podstawowego zadania:

a) Zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju poszczególnych działów i gałęzi gospodarki narodowej. Nastąpić to winno przede wszystkim przez przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa, którego pozostawanie w tyle stanowi podstawową nierównomierność w gospodarce narodowej. Wymaga to skoncentrowania wysiłków i uwagi całej partii i organów państwowych na zadaniu osiągnięcia wzrostu produkcji rolnej, umocnienia i rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie, pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopskim w wykorzystaniu ich możliwości wzrostu produkcji, przy znacznym wzmocnieniu roli państwa

w kierowaniu produkcją rolną.

b) Zapewnienie niezbędnej proporcjonalności w rozwoju przemysłu przez przyspieszenie rozwoju przemysłowych artykułów konsumcyjnych przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniego wzrostu produkcji środków wytwórczości, jako podstawy rozwoju całej gospodarki narodowej.

c) Obniżenie udziału akumulacji w podziale dochodu narodowego i zmianę struktury nakładów inwestycyjnych przez znaczne zwiększenie nakładów na rozwój rolnictwa i przemysłu artykułów konsumcyjnych, na budownictwo mieszkaniowe i komunal-

ne oraz na budowę urządzeń socjalnych i kulturalnych.

d) Dokonanie zmian w strukturze handlu zagranicznego, mających na celu osiągnięcie większej ilości artykułów konsumcyjnych dla ludności. Winno się to wyrazić w szczególności w zwiększeniu importu surowców dla przemysłu artykułów konsumcyjnych oraz w pewnym zwiększeniu importu gotowych artykułów konsumcyjnych.

e) Pogłębienie systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej, a w szczególności wzmocnienie walki o obniżenie kosztów własnych, o likwidację przezrostów w zatrudnieniu oraz wszelkich przejawów marnotrawstwa.

f) Znaczne podniesienie wydajności pracy w całej gospodarce narodowej.

II.

Przemysł

9 Globalna produkcja przemysłu w roku 1953 osiągnęła poziom o 115 proc. wyższy niż w roku 1949. Oznacza to, iż w roku 1953 produkcja przemysłu jest 3,6 raza wyższa niż w r. 1938, a na jednego mieszkańca 4,7 raza wyższa. Podczas gdy w roku 1938 Polska zajmowała jedno z dalszych miejsc w Europie pod względem rozwoju przemysłu, to w roku 1953 znajduje się już na 5 miejscu w Europie pod względem globalnej wielkości produkcji przemysłowej.

10 Rozbudowa przemysłu Polski Ludowej odbywa się na bazie rozwoju i umocnienia socjalistycznych stosunków produkcji. Podczas gdy w roku 1949 udział socjalistycznego przemysłu w globalnej produkcji przemysłowej wynosił 94,5 proc., to w roku 1953 osiągnął już ponad 99 proc.

11 Szczególnie szybko było tempo rozwoju przemysłu ciężkiego. Podczas gdy cała produkcja przemysłowa w roku 1953 jest większa w porównaniu z rokiem 1949 o 115 proc., produkcja przemysłu ciężkiego jest większa o 135 proc.

Osiągnięto więc bardzo poważne postępy w dziedzinie

budowy socjalistycznego przemysłu ciężkiego, stanowiącego główny fundament naszej ekonomiki i podstawę dalszego rozwoju przemysłu lekkiego, rolnictwa, transportu i budownictwa. Zbudowano nowe gałęzie przemysłu, które nie istniały w Polsce kapitalistycznej lub których produkcja była bardzo nieznaczna, jak przemysł ciężkich obrabiarek, przemysł stal szlachetnych, przemysł traktorowy i samochodowy, przemysł ciężkich maszyn elektrycznych, przemysł stoczniowy, przemysł wielkiej syntezy chemicznej, przemysł włókien syntetycznych; powstało kopalnictwo rud miedzi i hutnictwo miedzi. Zabezpieczono w niezbędnym zakresie produkcję sprzętu dla celów obrony kraju.

Podczas gdy w Polsce kapitalistycznej — obszarnej — nie produkowano ciężkich maszyn dla górnictwa i hutnictwa, ciężkiej aparatury chemicznej, statków morskich, szeregu nowoczesnych maszyn rolniczych, traktorów, samochodów ciężarowych i osobowych, łożysk toczonych, to Polska Ludowa rozwija coraz szybciej i w coraz bogatszych asortymentach te nowe działy produkcji.

Produkcja głównych artykułów przemysłu ciężkiego osiągnęła:

Artykuł	1938	1946	1949	1953	w % prze- widyw. wzrost wzrost wzrost	w % 1953 1938
stal	—	—	—	—	—	—
w tys. ton	1441	1219	2300	3600	250	329
węgiel kam.	—	—	—	—	—	—
w mln. ton	38,1	47,3	74,1	88,6	233	307
energia elektr.	—	—	—	—	—	—
w mld. kwh	3,98	5,71	8,30	13,53	340	449
cement	—	—	—	—	—	—
w tys. ton	1719	1399	2341	3320	193	255
obrabiarki do metall	—	—	—	—	—	—
w tonach	1740	2460	9438	20300	12	15
traktozy w szt.	—	—	2513	6700	—	—

Najsilniejsze tempo wzrostu wykazał przemysł maszynowy, którego produkcja jest obecnie ponad 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu maszynowego jest obecnie około 7 razy większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 9 razy większa.

Jednocześnie nastąpiły zmiany jakościowe w produkcji

przemysłu maszynowego, w której obecnie czołową pozycję stanowi ciężkie obrabiarki i urządzenia przemysłowe, maszyny elektryczne o wielkiej mocy, narzędzia precyzyjne, traktozy, maszyny rolnicze, tabor kolejowy, okręty.

Silnie rozwija się również przemysł chemiczny, którego produkcja jest obecnie około 2,5 raza większa niż w roku 1949. Oznacza to, iż produkcja przemysłu chemicznego

jest obecnie około 4,3 raza większa niż przed wojną, a w przeliczeniu na jednego mieszkańca około 5,6 raza większa.

Zadania czterech lat planu 6-letniego w zakresie przemysłu ciężkiego zostały wykonane ogółem z nadwyżką, jednakże przy niewykonaniu planu szeregu ważnych asortymentów. Należy w szczególności zaznaczyć, iż nie wykonano w pełni zadań planu 6-letniego w zakresie produkcji maszyn i urządzeń dla przemysłu, a zwłaszcza w zakresie wydobycia rud żelaza i rud miedzi.

Silny rozwój przemysłu ciężkiego został osiągnięty w znacznym stopniu przez budowę nowych wielkich zakładów oraz generalną rekonstrukcję wielu istniejących obiektów.

Zbudowano szereg wielkich nowych obiektów jak wielkie piece w hucie Kościuszkowskiej, stalownia i wałownia rur w hucie im. Bolesława Bieruta w Czesochowie, wałownia żgniatka w hucie Bobrek, kopalnie węgla Ziemowit III Wesoła II, Elektrownia Wodna im. L. Waryńskiego w Dychowie, Elektrownia Miechowice, Elektrownie Ciepłe Jaworzno I, fabryki maszyn i aparatów elektrycznych w Tarnowie oraz w Toruniu, Zakłady Kwasu Siarkowego w Włocławku, cementownia Odra i Wierzbica, cegielnia Zielonka i Zesławice, szereg ważnych zakładów przemysłu obronnego i wiele innych zakładów przemysłowych.

W rekonstrukcji, odbudowie lub rozbudowie znajdują się szereg czołowych zakładów hutniczych, jak huta „Pokój” i huta Batory, huta Ballona i inne oraz szereg fabryk przemysłu obrabiarkowego, w tym w Kuźni Raciborskiej i Porębie, stocznie w Gdańsku i w Szczecinie, szereg fabryk maszyn i aparatów elektrycznych, w tym fabryka w Bydgoszczy, Fabryka Urządzeń Technicznych w Raciborzu, Zakłady Mechaniczne im. Karola Świerczewskiego w Elblągu, Fabryka Samochodów Ciężarowych w Starachowicach, Fabryka Traktorów w Ursusie, Zakłady Związków Azotowych w Tarnowie, Inowrocławskie i Krakowskie Zakłady Sodowe i wiele innych.

W budowie znajdują się także wiele wielkie nowe zakłady jak: Nowa Huta, Zakłady Hutnicze Bolesław, kopalnie węgla: Nowy Wirek, Rokitnica II, Mszana, Julian, Porąbka, Halemba i Kościuszkowa, nowa, wielka kopalnia odkrywkowa Brzozowica, elektrownie w Koninie i Ostrołęce, elektrociepłownia Żerań, Fabryka Wielkich Maszyn Elektrycznych we Wrocławiu, Fabryka Maszyn Żelaznych w Staroleścu pod Poznaniem, Fabryka Przewodów i Armatury w Kielcach, szereg wielkich odlewni staliwa, Zakłady Przemysłu Azotowego w Rędzieżynie, Kombinat Chemiczny w Oświęcimiu, Fabryka Kwasu Siarkowego w Busku, Cementownia Rejowiec II, Fabryka Samochodów Osobowych na Żeraniu w Warszawie, Fabryka Samochodów Ciężarowych im. Bolesława Bieruta w Lublinie, Kombinat Gipsowy Dolina Nidy i wiele innych.

12 Również tempo rozwoju przemysłu artykułów konsumcyjnych było znaczne, jakkolwiek powolniejsze niż przemysłu ciężkiego. W roku 1953 globalna pro-

(Ciąg dalszy na str. 4)

Tezy do dyskusji przed II-gim Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy z 3 str.)

dukcja przemysłu, wytwarzającego przedmioty spożycia.

wzrosła o 99 proc. w porównaniu z r. 1949. Produkcja głównych artykułów przemysłu artykułów konsumcyjnych osłabła:

ARTYKUŁ	Jedn. m'ary	1938	1948	1953		1953	
				1953	1953	1953	1953
Tkaniny bawełniane ¹⁾ min. mb.		287,6	206,5	406,6	498	173	229
Tkaniny wełniane ¹⁾ „ „		37,7	22,9	50,1	66,8	177	234
Tkaniny jedwabne ¹⁾ „ „		23,0	6,6	47,7	66,8	290	384
Cukier tys. ton		506,0	387,0	745,0	1120,0	221	292

¹⁾ Bez produkcji chałupniczej.

Został silnie rozbudowany przemysł odzieżowy. Produkcja odzieży, która w Polsce kapitalistycznej odbywała się prawie wyłącznie w rzemiołach i chałupnictwie, opiera się już dzisiaj w znacznym stopniu na bazie wielkich zmechanizowanych zakładów. W porównaniu z rokiem 1949 produkcja odzieży wzrosła w 1953 r. prawie dwukrotnie.

Został również znacznie rozbudowany przemysł obuwniczy. Produkcja obuwia, która w Polsce kapitalistycznej odbywała się przeważnie w sposób rzemieślniczy, odbywa się obecnie przede wszystkim w sposób zmechanizowany i jest znacznie wyższa niż przed wojną. Produkcja obuwia wytwarzanego mechanicznie osiąga w 1953 roku 20,4 mil. par. podczas gdy w r. 1949 wynosiła ledwie 7,3 mil. par, a w 1938 roku tylko 2,8 mil. par.

Jednakże zadania planu 6-letniego w zakresie wielu głównych artykułów konsumcyjnych nie zostały w pełni wykonane. Tak np. produkcja tkanin bawełnianych jest w r. 1953 o około 5 proc. niższa od założonej na ten rok w planie 6-letnim, jedwabnych o około 11 proc., mięsa o około 27 proc. Tylko w zakresie stosunkowo nieznacznej liczby głównych artykułów zadania planu 6-letniego zostały przekroczone.

Tak np. produkcja obuwia w 1953 r. jest wyższa o około 12 proc. od założonej na ten rok w planie 6-letnim, a produkcja cukru o 12 proc.

13 Rozwój przemysłu artykułów konsumcyjnych odbywał się zarówno przez lepsze wykorzystanie istniejących zdolności produkcyjnych jak i przez budowę nowych wielkich zakładów oraz gruntowną rekonstrukcję zakładów istniejących.

W okresie planu 6-letniego zbudowano takie obiekty jak: nowa Przędzalnia Cienkoprzędna w Andrychowie, nowa Przędzalnia w Piotrkowie, Fabryka Włókien Syntetycznych w Gorzowie, Cukrownia w Sokolowie, 7 wielkich chłodni przemysłowych, 2 fabryki piyt piślnych w Czarnej Wodzie i w Koniecpolu. Dokonano generalnej rekonstrukcji szeregu obiektów jak: Tomaszowskie i Szczecińskie Zakłady Włókien Sztucznych, Zakłady Przemysłu Obojętnego w Chełmku i Ormęle, 12 przetwórnictw owoców i warzyw oraz wielu innych zakładów. W budowie znajdują się Kombinat Przemysłu Bawełnianego w Zambrowie i Fastach, Przędzalnia Średnioprzędna w Andrychowie, browary w Warszawie i Białymstoku, Fabryka Celulozy i Włókna Sztucznego w Jeleniej Górze, Fabryki Papieru w Skolwinie, w Niedomicach, w Kostrzynie, nowe oddziały fabryki papieru w Włocławku i Jezłowej, Zakłady Przemysłu Tłuszczowego w Klemensowie i Kruszwicy, szereg chłodni przemysłowych, zakłady przemysłu mięsnego oraz mleczarskiego.

14 Rozwój socjalistycznego przemysłu dokonuje się na bazie przodującej techniki. Przemysł polski z zacofanego i rozdrobnionego przekształca się w nowoczesny wielki przemysł socjalistyczny. Nowobudowane obiekty tworzy się z pełnym wykorzystaniem ostatnich zdobyczy i osiągnięć tech-

nicznych. Osiągnięcia te wykorzystuje się również przy rekonstrukcji istniejących obiektów.

We wszystkich głównych kierunkach postępu technicznego przemysł polski osiągnął znaczne rezultaty. W szczególności osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie elektryfikacji procesów produkcyjnych. Liczną kwh energii elektrycznej zużywa w przemyśle na jednego robotnika wzrosła z 3,4 tys. kwh w r. 1937 na 4,6 tys. kwh w r. 1953 przy równoczesnym wielkim wzroście zatrudnienia.

Zwiększyła się mechanizacja pracochłonnych procesów pracy, zwłaszcza w górnictwie. Stopień zmechanizowania robót dokowych przy urabianiu węgla, ładowaniu i odstawie podniósł się znacznie w porównaniu z r. 1949. Stopień mechanizacji ładowania wyniósł w r. 1949 przy produkcji 74,1 mil. ton niecałe 3 proc., a procent mechanizacji odstawy około 80 procent. W roku 1953 przy produkcji 88,6 mil. ton mechanizacja ładowania wynosi ponad 10 proc., a mechanizacja odstawy około 94 proc. Należy jednak zaznaczyć, że postępn mechanizacji w górnictwie przebiega zbyt wolno.

Coraz szerzej dokonuje się przejścia do mechanizacji prostej do mechanizacji kompleksowej, obejmującej całość procesu produkcyjnego. W szeregu gałęzi przemysłu, jak elektrownie, huty żelaza wprowadza się urządzenia automatyczne.

Coraz szerzej zastosowanie znajdującego się w przemyśle nowoczesnej technologii. W wszystkich gałęziach przemysłu upowszechnia się przodujące metody pracy.

W nieustannym wzroście poziomu technicznego naszego przemysłu wielką rolę odgrywa również wynalazczość pracownicza.

Liczba zgłoszonych wniosków racjonalizatorskich w całości gospodarce narodowej tylko w okresie I półrocza br. osiągnęła 96.000, tj. 3,5 raza więcej niż w odpowiednim okresie 1950 r. — pierwszym roku masowego rozwoju ruchu racjonalizatorskiego.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć w dziedzinie postępu technicznego nie są w sposób dostateczny wykorzystywane możliwości wynajętej w przemyśle nowej techniki i szerokiego ruchu racjonalizatorskiego.

15 W oparciu o szerokie wprowadzenie nowoczesnej przodującej techniki, o rozwijające się i pogłębiające się współzawodniczość pracy i o wzrost kła efektywności robotników, poważnie podniosła się wydajność pracy robotnika. W roku 1953 wydajność robotnika w przemyśle jest o około 50 proc. wyższa niż w roku 1949 i o około 61 proc. niż w r. 1938.

16 Socjalistyczna industrializacja kraju do prowadziła do zasadniczego przeobrażenia struktury klasowej ludności i jej składu zawodowego. Liczba pracowników poza rolnictwem wynosi w roku 1953 około 5,5 miliona, co oznacza w stosunku do roku 1946 wzrost o ponad 92

procent, a w stosunku do roku 1937 o ponad 101 proc.

17 Socjalistyczna industrializacja, zapoczątkowując nowe, bardziej równomierne rozmieszczenie sił wytwórczych w całym kraju, doprowadziła również do poważnych zmian w geografii ekonomicznej Polski.

Dzięki rozwojowi przemysłu socjalistycznego następuje uprzemysłowienie zaniedbanych pod względem gospodarczym terenów i coraz szybciej likwiduje się ich zacofanie.

Na obszarach Polski wschodniej rozwija się rzeszowski-sandomierski okręg przemysłowy, wyrastała nowe okręgi przemysłowe — lubelski i biłostocki.

W Polsce centralnej — obok rozwijających się okręgów warszawskiego i łódzkiego, w toku budowy znajdują się kulawski (Kłodawa, Kozłowo) oraz staropolski (Kielce) okręg przemysłowy.

Na terenie Polski południowej silnie rozbuduje się krakowski okręg przemysłowy oraz okręg częstochowski.

18 Socjalistyczna industrializacja kraju do prowadziła również do szybkiego odnowienia niemal całkowicie zniszczonego przemysłu na Ziemiach Odzyskanych, a następnie do jego wszechstronnej rozbudowy. Nastąpiło połączenie ziem dawnych i Ziem Odzyskanych w jednolity organizm gospodarczy. Produkcja przemysłowa na Ziemiach Odzyskanych jest w roku 1953 prawie 4 razy większa niż w roku 1947.

19 Z dotychczasowego przebiegu wykonania planu 6-letniego w przemyśle i z aktualnych potrzeb gospodarki narodowej w ciągu najbliższych dwóch lat wypływają następujące główne zadania w zakresie produkcji przemysłowej.

W celu zabezpieczenia dalszego szybkiego rozwoju gospodarki narodowej, a w szczególności przyspieszenia tempa wzrostu produkcji rolnej, a także produkcji przemysłu artykułów konsumcyjnych — dla osłabienia na tej podstawie istotnej poprawy stopy życiowej, konieczne jest dalsze konsekwentne realizowanie socjalistycznego uprzemysłowienia kraju. Wzrost produkcji globalnej przemysłu socjalistycznego w 1953 roku wyniesie w stosunku do ub. roku około 16 proc., zaś w ciągu najbliższych dwóch lat średnie roczne tempo wzrostu produkcji przemysłu socjalistycznego winno wynosić około 11—12 proc. Procentowe zmniejszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu było przewidziane przez plan 6-letni i wzięte są do osłabienia w stosunku do poprzedniego poziomu produkcji przez przemysł ciężki i z koniecznością dostosowania tempa wzrostu produkcji przemysłowej do tempa wzrostu zaopatrzenia w surowce. Produkcja globalna przemysłu socjalistycznego winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 23—24 procent i osiągnąć tym samym poziom bliższy 4,5 raza większy niż w roku 1938, wobec czterokrotnego wzrostu założonego w planie 6-letnim.

W rozwoju przemysłu należy zapewnienie:

a) dalszą rozbudowę przemysłu środków wytwórczości, a zwłaszcza hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, przemysłu maszynowego, przemysłu chemicznego, przemysłu materiałów budowlanych oraz bazy paliwowo-energetycznej;

b) znaczny wzrost produkcji przemysłu artykułów konsumcyjnych przy wzbogaceniu asortymentu oraz polepszeniu jakości produkcji;

c) rozwijanie w szerokiej mierze i w szybkim tempie gałęzi przemysłu o charakterze surowcowym, zwłaszcza wydobycia rud żelaza

oraz gałęzi operujących się o krajową bazę surowcową.

20 Przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji przemysłu artykułów konsumcyjnych zmienia się odpowiednio proporcję w tempie rozwoju przemysłu środków wytwórczości (grupa A) i przemysłu artykułów konsumcyjnych (grupa B).

W okresie lat 1954—55 tempo wzrostu produkcji grupy A i grupy B winno kształtować się w zasadzie na tym samym poziomie.

21 Konieczne jest kontynuowanie rozbudowy przemysłu ciężkiego zgodnie z zadaniami planu 6-letniego i zabezpieczenie w ten sposób bazy, na której będzie mógł opierać się poważny wzrost produkcji przemysłu lekkiego, rolnictwa i całej gospodarki narodowej.

W rozwoju przemysłu środków wytwórczości należy zapewnić:

a) dalszy rozwój hutnictwa żelaza, a zwłaszcza wzrost produkcji stali specjalnych i wyrobów walcowanych, a także hutnictwa metali nieżelaznych. Rozwój produkcji hutnictwa stanowi warunek rozwoju całej gospodarki narodowej, gdyż stal i żelazo są niezbędne zarówno dla przemysłu i rolnictwa, jak również dla transportu i budownictwa. Dlatego należy maksymalnie wykorzystać rezerwy w hutnictwie żelaza dla uzyskania możliwie największego wzrostu produkcji stali i złączenia istniejącego nie doboru materiału wadowego dla walcowni. Zasadniczym zadaniem gospodarki narodowej dla zapewnienia rozwoju hutnictwa jest przewyższenie zacofania w dziedzinie produkcji surowców hutniczych. W tym celu należy w ciągu najbliższych 2 lat osiągnąć istotny postęp w dziedzinie rozwoju kopalnictwa rud żelaza, rud miedzi i przemysłu materiałów ogniotrwalskich.

b) dalszą rozbudowę przemysłu maszynowego jako podstawy rozwoju i rekonstrukcji technicznej wszystkich gałęzi gospodarki narodowej i osłabienia na tej podstawie dalszego znacznego wzrostu wydajności pracy.

Przy dalszym rozwijaniu gałęzi przemysłu maszynowego, wytwarzających maszyny i urządzenia dla przemysłu ciężkiego, transportu i budownictwa, należy szczególnie przyspieszyć tempo rozwoju gałęzi maszyn, które wytwarzają maszyny i narzędzia dla rolnictwa i przemysłu artykułów konsumcyjnych.

Należy zapewnić uruchomienie produkcji nowych maszyn i urządzeń przemysłowych, a w szczególności kotłów i turbin, ciężkiego sprzętu dla budownictwa, nowych typów taboru samochodowego i kolejowego, wielkich maszyn i silników elektrycznych wyższej mocy, nowych rodzajów obrabiarek, nowych maszyn rolniczych, a wśród nich kombajnów zbożowych i nowych typów traktorów. Wobec tego, że brak części zamiennej jest przyczyną niemożliwego wykorzystania istniejących maszyn i urządzeń i prowadzi do znacznych strat, przemysł maszynowy winien wydatnie zwiększyć produkcję części zamiennych i w ten sposób zapewnić usprawnienie gospodarki remontowej w przemyśle, transporcie i budownictwie, a szczególnie zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w części zamienne.

c) dalszy rozwój przemysłu chemicznego.

Przy dalszym szybkim rozwoju produkcji surowców chemicznych należy przyspieszyć tempo rozwoju tych gałęzi przemysłu chemicznego, które zaspokajają potrzeby produkcyjne rolnictwa oraz tych gałęzi, od których zależny

jest wzrost produkcji w przemyśle artykułów konsumcyjnych.

W szczególności należy zapewnić zwiększenie produkcji kwasu siarkowego, produkcji nawozów sztucznych, zwłaszcza azotanku, superfosfatu granulowanego, produkcji środków owadobójczych, produktów syntetycznych, mas plastycznych, włókien sztucznych, barwników szlachetnych i produktów farmaceutycznych.

d) znaczny rozwój produkcji materiałów budowlanych.

W celu pokrycia potrzeb państwowego budownictwa, wydatnego zwiększenia remontów budynków mieszkalnych oraz znacznego zwiększenia zaopatrzenia ludności wiejskiej w artykuły budowlane, należy wydatnie podnieść produkcję cegły, cementu i wapna, dachówki, papy oraz produkcję nowych materiałów budowlanych, jak gazobeton i inne.

Należy również zapewnić dalszy wzrost produkcji materiałów instalacyjnych, zwłaszcza armatury.

e) dalszy rozwój bazy paliwowo-energetycznej, sta nowiącej czynnik niezbędny dla rozwoju całej gospodarki narodowej. Rozwój bazy paliwowo-energetycznej winien odbywać się w drodze dalszego wzrostu wydobycia węgla kamiennego, zwłaszcza koksującego, zwiększenia wydobycia węgla brunatnego i rozszerzenia jego zastosowania w gospodarce narodowej, zwiększenia wydobycia i przerobu ropy naftowej oraz produkcji energii elektrycznej w stopniu zabezpieczającym lepsze zaopatrzenie gospodarki narodowej oraz lepsze zaspokojenie potrzeb ludności.

22 Szczególnie wielkie zadania stoją przed przemysłem artykułów konsumcyjnych, który winien w ciągu 2 lat osiągnąć znaczny wzrost produkcji przy poprawie asortymentu oraz poprawie jakości.

Przemysł artykułów konsumcyjnych nie zaspokaja dotychczas rosnących potrzeb ludności i słuszne są skargi na niską jakość i złe wykończenie wielu rodzajów produkcji.

Walka o jakość produkcji winna stanąć w centrum uwagi wszystkich pracowników przemysłu. Niezbędne jest zwiększenie trwałości wyrobów i poprawa ich wykończenia i opakowania oraz dostosowanie wyrobów do wymagań i upodobań konsumenta. Przyspieszenie tempa wzrostu przemysłu artykułów konsumcyjnych, posiadającego decydujące znaczenie dla poprawy zaopatrzenia mas pracujących, staje się możliwe na podstawie osiągnięć w rozwoju przemysłu ciężkiego oraz na podstawie zamierzonego przyspieszenia wzrostu produkcji rolnej.

W rozwoju przemysłu artykułów konsumcyjnych należy położyć szczególny nacisk na:

a) znaczny wzrost ilości wyprodukowanych i poprawę jakości i rozszerzenie asortymentu artykułów spożywczych,

b) znaczną poprawę jakości produkcji przemysłu włókienniczego, odzieżowego i skórzanego równoległe z dalszym wzrostem ilościowym produkcji,

c) znaczny wzrost produkcji wyrobów metalowych i drzewnych powszechnego użytku w celu dokonania przełomu w zaopatrzeniu ludności w te towary. W tym celu należy zwiększyć przydział materiałów zarówno dla przedsiębiorstw Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, jak też dla Ministerstwa Przemysłu Drobno i Rzemiosła;

d) znaczne rozszerzenie asortymentu wyrobów prze-

mysłowych dla użytku ludności, takich jak: radiolodówki, zegarki, motocykle, rowery, aparaty fotograficzne, maszyny do szycia itp.

Należy osiągnąć w latach 1954—1955 następujący wzrost produkcji przemysłu przedmiotów spożycia: pieczywo żytnie i pszenne o około 12 proc., mięso o około 16 proc., tłuszcze zwierzęce o około 23 proc., tłuszcze roślinne o około 22 proc., ryby o około 10 proc., konserwy rybne o około 30 proc., przetwory owocowe-warzywne o około 27 proc., cukier o około 7 proc., tkaniny wełniane o około 11 proc., bawełniane o około 12 proc., jedwabne o około 20 proc., obuwie skórzane o około 21 proc., mydło o około 15 proc., meble o około 26 proc., radiolodówki o około 24 proc., motocykle o około 100 procent, rowery o około 45 procent.

Obok wzrostu ilościowego należy zapewnić wydatne polepszenie jakości produkcji artykułów konsumcyjnych i zwiększenie produkcji artykułów o wyższym gatunku, zwracając uwagę na podniesienie estetycznej strony wyrobów i opakowań.

Należy wzbogacić asortyment wytwarzania artykułów spożywczych, a w szczególności podnieść jakość i gatunek pieczywa, produktów mleczarskich, wędlin, konserw i przpraw. Podnieść produkcję wysokogatunkowych tkanin i bielizny, odzieży i obuwia. Wydatnie podnieść jakość wytwarzanych mebli. Należy położyć nacisk na zwiększenie produkcji artykułów dziecięcych jak dziecięcej odzieży, bielizny, obuwia i zabawek.

Szczególną uwagę należy zwrócić na zaopatrzenie ludności w rozmaite artykuły codziennego użytku jak wędra, garnki, szklanki, nakrycia stołowe i inne przedmioty gospodarstwa domowego, przybory do gołenka i inne przedmioty asortymentu galanterii itp.

W związku z szybkim wzrostem zatrudnienia kobiet w przemyśle, w handlu, w biurach i innych dziedzinach, trzeba zwrócić szczególną uwagę na wzrost zaopatrzenia w artykuły ułatwiające prowadzenie gospodarstwa domowego jak lodówki, pralki elektryczne, odkurzacze, kucharki elektryczne i gazowe, maszyny do mięsa, wyciskarki, suszarki do naczyń, a także konserwy oraz potrawy gotowe i półgotowe.

W celu polepszenia stopnia zaspokojenia potrzeb ludności należy przestawić pewną część zdolności produkcyjnych przemysłu maszynowego i przemysłu wyrobów metalowych na wytwarzanie artykułów konsumcyjnych.

Wielką rolę w dziedzinie zaspokojenia rosnących potrzeb ludności winien spełniać państwowy przemysł terenowy oraz spółdzielczość pracy. Nie wykorzystują one jeszcze w bardzo dużym stopniu istniejących możliwości wzrostu produkcji, a asortyment wytwarzanych artykułów jest ubogi i niewystarczający.

Przemysł terenowy i spółdzielczość pracy nie wykorzystują wielkich zasobów miejscowych surowców rolniczych i mineralnych, a także odpadków przemysłu wielkiego. Konieczne jest usprawnienie ze strony rad narodowych kierownictwa przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w celu zapewnienia istotnej poprawy ich pracy.

Niezależnie od lepszego wykorzystania surowców miejscowych i odpadków należy także polepszyć zaopatrzenie państwowego przemysłu terenowego i spółdzielczości pracy w surowce rozdzielane centralnie.

(Dalszy ciąg na str. 5)

Tezy do dyskusji przed II-gim Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy z 4 str.)

Celem pełnego wykorzystania możliwości zwiększenia produkcji przemysłowej dla lepszego zaspokojenia potrzeb ludności należy zwiększyć zapotrzebowanie indywidualnych warsztatów przemysłowych w surowce i materiały oraz dopomóc rzemieślnikom w uzyskaniu niezbędnych lokalnych warunków.

23 Letnie lata sięgają punktów usługowych jest niewystarczająca dla zaspokojenia potrzeb ludności, zwłaszcza

czym wiejskiej. Dlatego też należy — obok rozwoju przemysłu artykułów konsumpcyjnych — osiągnąć znaczny wzrost sieci punktów usługowych takich jak: kuźnie, zakłady ślusarskie, kołodziejskie, rymarskie, zakłady szewskie, krawieckie, pralnie, zapewniając im niezbędne wyposażenie i poprawiając ich zaopatrzenie. W ciągu 2 lat należy zwiększyć ilość punktów usługowych w zakresie Ministerstwa Przemysłu Drobno- i Rzemiosła o 40 procent.

III. Rolnictwo

24 Globalna produkcja rolnicza osiągnęła w roku 1953 poziom o około 9 proc. wyższy niż w roku 1949.

Produkcja rolna na jednego mieszkańca kraju jest w roku 1953 o ponad 30 proc. wyższa niż w roku 1938.

Produkcja towarowa wzrosła w silniejszym stopniu niż produkcja globalna. Należy jednak stwierdzić, że zarówno wzrost produkcji globalnej rolnictwa jak i towarowej jest wyraźnie niedostateczny z punktu widzenia rosnących potrzeb ludności oraz przemysłu lekkiego i rolno-spożywczego.

25 Okres lat 1950—1953 charakteryzował się w rolnictwie:

- a) nieznaczny wzrostem zbiorów zbóż, ziemniaków i siana,
- b) znacznym wzrostem pogłowia trzody chlewnej i owiec oraz stosunkowo nie znacznym wzrostem pogłowia bydła rogatego,
- c) znacznym wzrostem zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, przy wyraźnym niezadowalającym zbiorach roślin włóknistych i olejnych,
- d) wyraźnym niedostatecznym wzrostem wydajności z hektara i produktywności zwierząt.

W wyniku tego powstały w produkcji rolnej nierównowagi polegające na pozostawaniu w tyle produkcji roślinnej, na niedostatecznym rozwoju bazy paszowej, hamującym rozwój hodowli, na nadmiernie niskim w stosunku do rosnących potrzeb ludności i gospodarki narodowej stanie pogłowia bydła rogatego.

26 Zbiory zbóż w okresie 1950—53 wzrosły średnio w porównaniu ze średnim zbiorem w latach 1947—49 tylko o 6 proc., a zbiory ziemniaków tylko o 3 procent. Wzrost zbiorów zbóż i ziemniaków jest niedostateczny w stosunku do rosnących potrzeb kraju, zwłaszcza w zakresie zabezpieczenia odpowiedniej bazy paszowej dla rozwoju hodowli.

Osiągnięcia w zakresie wzrostu zbiorów są niedostateczne, zwłaszcza w ostatnich latach, nawet jeżeli uwzględnić wpływ niepomyślnych warunków klimatycznych na wysokość plonów.

27 W roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 zwiększyło się pogłowienie trzody chlewnej o około 58 proc., owiec o około 71 procent, natomiast bydła rogatego tylko o 4 proc., w tym krów o 11 proc. Poziom pogłowia koni nie uległ zmianie w porównaniu z rokiem 1949, przy jednoczesnej poprawie bilansu siły pociągowej w rolnictwie.

Osiągnięcia w dziedzinie rozwoju hodowli są jednak niedostateczne, zwłaszcza w zakresie bydła rogatego.

28 W roku 1953 zbiory upraw przemysłowych znacznie przekroczyły poziom 1949 r. i w jeszcze większym stopniu poziom roku 1938. Zbiory buraków cukrowych w roku 1953 zwiększyły się o 52 proc. w stosunku do r. 1949 i przekroczyły poziom 1938 r. 2,3 raza. Zbiory tytoniu wzrosły w po-

równaniu z r. 1949 o 80 proc. i przekroczyły poziom przedwojenny 2,2 raza.

Wzrost zbiorów buraków cukrowych i tytoniu pozwolił znacznie rozszerzyć krajową bazę surowcową przemysłu rolno-spożywczego. Zbiory upraw włóknistych i olejnych są natomiast wysoce nie dostateczne w stosunku do szybko rosnących potrzeb ludności i przemysłu.

29 Niedostateczny w stosunku do rosnących potrzeb poziom produkcji zbóż i ziemniaków, zaniedbanie łąk i pastwisk, niedostateczny rozwój upraw pastwisk hamują rozwój hodowli i utrudniają osiągnięcie wysokiej produktywności zwierząt.

Niewłaściwe przechowywanie, przetwarzanie i wykorzystanie pasz powodują dodatkowe duże straty.

30 Osiągnięto pewien postęp w dziedzinie produktywności zwierząt. W szczególności w porównaniu z rokiem 1949 średnia mleczność krów wzrosła z 1500 l do 1750 l w roku 1953. Jednakże produktywność zwierząt pozostaje wciąż jeszcze na niskim poziomie.

31 W rozwoju rolnictwa należy podkreślić w szczególności zagospodarowanie silnie zniszczonych w okresie wojennym Ziemi Odzyskanych oraz postępy w dziedzinie podniesienia produkcji rolnej na obszarach zafonowanych pod względem rozwoju rolnictwa.

Obszary rolnicze na Ziemiach Odzyskanych jeszcze w roku 1946 leżały w 60 proc. odłogiem i posiadały niemal całkowicie wyniszczony inwentarz. W roku 1953 zbiory zbóż na tych ziemiach są prawie 4-krotnie większe niż w roku 1946, pogłowienie bydła 3-krotnie, a pogłowienie trzody chlewnej przeszło 9-krotnie większe. Pomimo tych poważnych osiągnięć na Ziemiach Odzyskanych wciąż jeszcze istnieją wielkie możliwości wzrostu produkcji rolniczej, które może na wykorzystanie przez szybszy dopływ nowych osadników, przez dalszą odbudowę budynków gospodarskich i podniesienie jakości uprawy gleby.

Dokonano pewnego kroku naprzód w dziedzinie podniesienia rolnictwa na obszarze zafonowanych województw wschodnich, południowych i centralnych. Plony upraw wzrosły w tych województwach szybciej niż w całym kraju. Tempo przyśpieszenia rozwoju województw zafonowanych nie było jednak dostateczne.

32 Osiągnięto znaczny postęp w dziedzinie rozwoju socjalistycznych stosunków produkcji w rolnictwie. Powstało około 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, zajmujących około 6,5 proc. całości użytków rolnych. Liczba państwowych ośrodków maszynowych do końca roku 1953 osiągnęła 400. Stan traktorów w POM wyniósł 16,7 tys. sztuk w przeliczeniu na traktory o mocy 15 KM. Rozwinięto znacznie państwowe gospodarstwa rolne, które w roku 1953 obejmują obszar 11,9 proc. całości użytków rolnych i których produkcja zwiększyła się o około 80 proc. w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949.

33 Wyniki produkcyjne osiągnięte w sektorze socjalistycznym rolnictwa są wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych,

Zbiory zbóż w PGR wzrosły szybciej niż w gospodarstwach indywidualnych. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 83 proc. Pogłowienie bydła wzrosło w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 136 proc., pogłowienie owiec o 319 proc., pogłowienie świń o 194 proc.

Mimo tych osiągnięć w dziedzinie wzrostu produkcji rolnej wyniki osiągnięte przez PGR są zbyt niskie. Przy znacznych osiągnięciach w likwidacji odłogów i rozszerzeniu upraw roślin przemysłowych, niedostateczne są jeszcze osiągnięcia PGR w zakresie wzrostu plonów, w szczególności buraków cukrowych, ziemniaków i olejnych. Również w dziedzinie rozwoju hodowli, przy znacznym wzroście pogłowia, produktywność zwierząt jest niedostateczna.

Plony zbóż w spółdzielniach produkcyjnych były już w roku 1952 wyższe przeciętnie o 18 proc. od plonów w gospodarstwach indywidualnych. Przy znacznych osiągnięciach we wzroście plonów w spółdzielniach produkcyjnych, niedostateczne są jeszcze wyniki uzyskiwane w zakresie plonów buraków cukrowych i ziemniaków. Pogłowienie trzody w spółdzielniach gospodarujących dużo niż rok (zespolowe) i na działkach przyzagrodowych w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej jest już wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych. Natomiast spółdzielnie nie przekroczyły jeszcze poziomu gospodarstw indywidualnych w zakresie pogłowia krów (zespolowego) i na działkach przyzagrodowych w przeliczeniu na 100 ha ziemi ornej.

34 Istotnym czynnikiem dotychczasowych osiągnięć rolnictwa są korzystne warunki zbytu stwarzane przez urządzenie demokracji ludowej, które zapewniają wraz ze wzrostem produkcji rolniczej wzrost dochodów chłopów.

Państwo ludowe stwarza w szczególności korzystne warunki zbytu w zakresie hodowli i upraw roślin przemysłowych w drodze umów kontraktacyjnych.

35 Państwo zapewniło stale rosnące dostawy środków produkcji zarówno spółdzielniom jak też drobnym i średnim gospodarstwom rolnym. Dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa są w roku 1953 o 64 proc. większe niż w roku 1949.

Dostawy maszyn i narzędzi dla całego rolnictwa w roku 1953 są 2,4 raza większe niż w r. 1949, co oznacza przekroczenie zadań planu 6-letniego na ten okres. Jednak nie zostały w pełni wykonane zadania w zakresie dostaw niektórych ważnych maszyn i narzędzi rolniczych.

36 Państwo okazuje pomoc pracującym w rolnictwie, je wzrastającą pomoc pracującym w rolnictwie w dziedzinie agrotechnicznej i zootechnicznej. Wydatki państwa na organizację pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej wzrosły w roku 1953 o 58 proc. w porównaniu z rokiem 1949 i znacznie przekraczają wydatki Państwa kapitalistycznego na te cele.

37 Od roku 1945 do 1 lipca 1953 zelektryfikowano 4470 gromad oraz zelektryfikowano 5.300 gromad, podczas gdy w ciągu międzywojennego 20-lecia zelektryfikowano zaledwie około 1300 gromad. Stan elektryfikacji na koniec 1953 roku wyniósł 13.615 gromad i 3.640 gospodarstw PGR.

38 Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa wzrosły w roku 1953 dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1949. Jednakże poziom tych nakładów nie jest dostateczny, zwłaszcza w zakresie melioracji i budownictwa gospodarczego. Wzrastająca pomoc produkcyjna państwa nie jest jeszcze wykorzystana w należytej mierze zarówno przez gospodarstwa socjalistyczne, jak i przez gospodarstwa indywidualne dla zwiększenia produkcji roślinnej i rozwoju hodowli.

Niski jest jeszcze stopień wykorzystania parku traktorowego, maszyn i narzędzi w rolnictwie, zwłaszcza w PGR, POM i GOM. Niedostateczny jest stopień organizacji i wykorzystania pomocy sąsiedzkiej. Nie wszędzie również miejsce należyte wykorzystanie dostarczanych przez państwo nawozów sztucznych oraz racjonalne ich stosowanie.

39 Z dotychczasowego przebiegu wykonania planu 6-letniego w rolnictwie i z celów stojących przed gospodarką narodową w ciągu najbliższych dwóch lat wypływają następujące główne zadania w zakresie produkcji rolnej:

W celu zabezpieczenia dalszego i proporcjonalnego rozwoju gospodarki narodowej i podniesienia poziomu stopy życiowej mas pracujących niezbędne jest przyspieszenie tempa rozwoju produkcji rolniczej.

Kluczowym zagadnieniem w rozwoju rolnictwa jest osiągnięcie w krótkim okresie wydajnego wzrostu plonów, rozszerzenie bazy paszowej dla wzrostu hodowli i wzrost wydajności jednostkowej zwierząt.

40 Produkcja globalna rolnictwa winna wzrosnąć w ciągu najbliższych 2 lat o około 10 proc., tj. o tyle, o ile wzrosła w ciągu ostatnich 4 lat.

Należy dążyć do zwiększenia globalnych zbiorów 4-ch zbóż w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1952 o co najmniej 600 tys. ton. Należy dążyć do osiągnięcia w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1953 wzrostu zbioru ziemniaków o co najmniej 5—7 proc., pogłowia bydła o 7—10 proc. i trzody chlewnej o 10—15 proc.

41 Dla wykonania zadań w zakresie podniesienia produkcji rolnej w latach 1954—1955 należy:

- maksymalnie wykorzystać wielkie rezerwy wzrostu produkcji rolniczej istniejące w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów,
- osiągnąć dalszy wzrost i wszechstronny rozwój spółdzielczości produkcyjnej,
- osiągnąć dalszy rozwój i podnieść na znaczną wysokość poziom organizacji pracy w PGR.

Należy zwrócić jednocześnie uwagę na podniesienie poziomu produkcji w indywidualnych gospodarstwach pracujących chłopów przez maksymalne wykorzystanie wielkich możliwości, jakie tworzy ustroj demokracji ludowej, na rozwój i umocnienie gospodarstwa i organizacyjne spółdzielczości produkcyjnej, pamiętając o tym, że wzrost produkcji małych i średniorolnych gospodarstw chłopskich nie stoi w sprzeczności z dalszym wzrostem i wszechstronnym rozwojem spółdzielczości produkcyjnej.

42 Dla osiągnięcia w latach 1954—1955 wzrostu produkcji rolnej i zwiększenia jej towarowości należy:

- zapewnić w drodze odpowiedniej polityki gospodarczej wzrost materialnego zainteresowania pracujących chłopów jako bodźca wzrostu produkcji rolniczej i zwiększenia jej towarowości,
- zwiększyć pomoc państwa dla rolnictwa zarówno w dziedzinie dostaw środków produkcji, jak i w dziedzinie udzielania kredytów, — wzmocnić kierownictwo produkcji rolnej i w tym celu ukompletować odpowiednimi kadrami terenowe organy służby rolnej POM i PGR, znacznie rozszerzyć zakres pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej, osiągnąć zaopatrzenie w dziedzinie upowszechniania wiedzy rolniczej i przodujących metod pracy w rolnictwie. Należy zwiększyć

zaopatrzenie w środki produkcji zarówno gospodarstw sektora socjalistycznego jak i gospodarstw pracujących chłopów.

43 W celu zwiększenia zainteresowania materialnego chłopów pracujących w podnoszeniu rozmiarów produkcji rolniczej, w szczególności należy utrzymać dostawy obowiązkowe w latach następnych na nie zwiększającym się poziomie przy wszechstronnej pomocy państwa w zakresie wzrostu produkcji i wydajności.

Stworzy to dodatkowe bodźce dla rozwoju produkcji rolnej, gdyż nadwyżki powstałe w wyniku wzrostu produkcji będą mogły być sprzedawane po wyższych cenach na wolnym rynku lub na podstawie dogodnych umów kontraktacyjnych. Podnieście to dochodowość gospodarstw chłopskich.

44 Poważnie wzrosnąć zaopatrzenie całego rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze. Produkcja tych maszyn i narzędzi wzrosła w roku 1955 prawie dwukrotnie w porównaniu z rokiem 1953.

W latach 1954—1955 należy uruchomić produkcję maszyn o podstawowym znaczeniu dla mechanizacji rolnictwa, jak kombajny zbożowe, siewniki nawozowe traktorowe, wyrwywacze łąk oraz znacznie rozszerzyć produkcję takich maszyn, jak koparki traktorowe i konne, sadzarki do ziemniaków, siewniki traktorowe, siewniki konne.

W roku 1954 należy wyprodukować pierwszą partię samobieżnych kombajnów zbożowych.

45 Wartość dostaw nawozów sztucznych dla rolnictwa wzrosła do 1.700 mil. zł w roku 1955, tj. o około 35 proc. w porównaniu z r. 1953, w tym dostaw nawozów azotowych o około 50 proc. oraz nawozów fosforowych o 23 proc.

Należy zwiększyć produkcję granulowanych nawozów fosforowych, osiągając w roku 1955 około 120 tysięcy ton 18 procentowego superfosfatu granulowanego, co znacznie zwiększy efektywność wykorzystania nawozów i zmniejszy ich deficyt.

46 Ilość traktorów w rolnictwie w roku 1955 wzrosła w porównaniu ze stanem w 1953 roku o około 20 proc. i wyniosła około 58 tys. szt. w przeliczeniu na traktory o mocy 15 km.

47 W celu zwiększenia obszaru zasiewów oraz polepszenia warunków glebowych rozszerzony będzie zakres prac wodno-melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na prace melioracyjne w roku

1955 wzrosną o 70 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

48 W oparciu o rozszerzoną i ukompletnianą kwalifikowaną kadrami służbę rolną oraz usprawnienie tej działalności, w oparciu o rozszerzenie instruktażu i naukową propagandę rolniczą należy osiągnąć postęp w terminowym wykonywaniu prac rolnych, wdrożeniu nowoczesnych zabiegów agrotechnicznych, w polepszeniu i właściwym wykorzystaniu nawozów sztucznych i naturalnych, w rozszerzeniu wapnowania gleb zakwaszonych oraz w odpowiednim wykorzystaniu parku maszyny nowego.

49 Należy zapewnić rozwój bazy paszowej, w szczególności przez polepszenie i zagospodarowanie łąk i pastwisk, rozszerzenie stosowania poponów i miedzioponów, powiększenie produkcji roślin pastewnych, a zwłaszcza motylkowych, okopowych i traw wieloletnich, właściwe przygotowanie, przechowywanie i przetwarzanie paszy, zwłaszcza przez znaczne zwiększenie produkcji kiszonek.

50 Dla zaopatrzenia całego rolnictwa w kwalifikowane nasiona siewne zostanie zwrócona szczególna uwaga na wzrost ich produkcji i usprawnienie dystrybucji.

Należy osiągnąć wydatną poprawę w dziedzinie produkcji nasion nowych odmian i podniesienie ich jakości, zwłaszcza łąk, roślin olejnych, lubinu siodłkowego i traw wieloletnich oraz wysokojakościowych sadzonek.

51 Dla dalszego rozwoju hodowli należy osiągnąć zasadniczą poprawę w hodowli zwierząt narodowych przez rozbudowę państwowych gospodarstw hodowlanych, przez organizację obrotu i chlewni narodowych w spółdzielniach produkcyjnych oraz przez znaczną pomoc państwa dla organizowania hodowli narodowej w gospodarstwach indywidualnych.

Zostanie zwrócona szczególna uwaga na stosowanie racjonalnego żywienia inwentarza i polepszenia warunków sanitarnych hodowli w celu wydatnego podniesienia produktywności zwierząt.

52 W gospodarstwie socjalistycznym i w przedsiębiorstwach chłopskich należy stopniowo wprowadzać najbardziej postępowe metody uprawy i hodowli jak płodozmian trawopolny, siew krzyżowy, stosowanie granulowanych nawozów, nawozów zmieszanych z kompostem, kwadratowo-nasadzone sadzenie ziemniaków i warzyw, kwaterny wypas bydła, zimny wychów cieląt.

IV. Inwestycje

53 Poważny rozwój gospodarki narodowej w latach 1950—1953 odbywał się na bazie wielkiego wysiłku inwestycyjnego. Znacznym wzrost inwestycji był niezbędny dla osiągnięcia rozwoju sił wytwórczych, dla likwidacji zafonowania gospodarczego i kulturalnego, odziedziczonego w spadku po kapitalizmie.

Kierunek inwestycji był w zasadzie słuszny i celowy. Jednakże należy wskazać na szereg wad i błędów, które pomniejszyły efekty wielkiego wysiłku inwestycyjnego.

W szczególności zaznaczyły się niedociągnięcia w inwestycjach w rolnictwie.

dla gospodarki narodowej — bieżące i niecierpliwe zabezpieczanie w dokumentacji projektowa i kosztorysowa prowadziło do zmniejszenia efektów inwestycyjnych i w tym samym czasie przesuwało termin ich uzyskania, co oznaczało dalsze podrożenie inwestycji.

54 Przy osiągniętych już obecnie poziomach rozwoju sił wytwórczych oraz w drodze koncentracji nakładów inwestycyjnych, zwiększenia efektywności inwestycji i zmniejszenia kosztów budownictwa, możliwa i konieczna jest w latach 1954—55 uniknięcie w zasadzie wzrostu nakładów inwestycyjnych.

Dalsze inwestycje są niezbędne, gdyż stanowią one warunek dalszego rozwoju socjalistycznego przemysłu, przyśpieszenia rozwoju rolnictwa, wzmocnienia budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Jednakże nadmiernie wysoką poziom inwestycji pochłania zbyt wielką ilość siły roboczej na wiele mniej ważnych

Tezy do dyskusji przed II-gim Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy ze str. 5)

boczeń i materiałów i utrudnia tym samym realizację bieżących zadań w walce o wzrost stopy życiowej ludności.

55 W związku z tym należy zwiększyć nakłady inwestycyjne w latach 1954—55 utrzymać w zasadzie na tym samym poziomie, co w roku 1953. Zapewnić to — przy wzroście dochodu narodowego — zmniejszenie udziału akumulacji w podziale dochodu na rodowego. Odsetek akumulacji winien być obniżony z 25 procent w roku 1953 do około 20 proc. w roku 1955 w ceinach 1953 roku. Odpowiednio wzrośnie udział spożycia w dochodzie narodowym, co przyśpieszy podniesienie stopy życiowej ludności.

56 Osiągnięcie znacznej oszczędności środków inwestycyjnych i bardziej celowego ich zużycia wymaga stanowczego przeciwdziałania podjęciu nowych inwestycji wszędzie tam, gdzie można osiągnąć zamierzony wzrost produkcji lub usług w drodze lepszego wykorzystania istniejących zdolności produkcyjnych. Należy również zwalczać tendencje do poddawania budowy nowych obiektów wszędzie tam, gdzie możliwe jest uzyskanie niezbędnego efektu drogą małej mechanizacji, rekonstrukcji lub rozbudowy istniejących urządzeń.

Należy stanowczo zwalczać wciąż jeszcze częste zjawiska niepotrzebnego rozpraszania

nakładów inwestycyjnych oraz prowadzenia robót zbyt szeroko-kim frontem, często przy tym bez dokumentacji projektowej lub bez kosztorysów albo też na podstawie nieekonomicznych rozwiązań projektowych. Przez rewizję normatywów i standardów oraz szerokie stosowanie projektów typowych należy osiągnąć znaczne oszczędności w nakładach inwestycyjnych bez zmniejszenia ich efektów.

57 Uwzględnić w osłanianiu cen przemyśle ciężkiego oraz w związku z zadaniem wydatnego podniesienia stopy życiowej ludności pracującej mianem i wsi przez przyspieszenie tempa wzrostu produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów konsumcyjnych, konieczne jest dokonanie zmian w strukturze nakładów inwestycyjnych. Dlatego należy zwiększyć w całości nakładów inwestycyjnych udział nakładów na rozwój rolnictwa, przemysłu artykułów konsumcyjnych, budownictwa mieszkaniowego i komunalnego oraz budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych.

Nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa w roku 1955 winny wzrosnąć w porównaniu z rokiem 1953 o 45 proc., na rozwój przemysłu artykułów konsumcyjnych o 38 procent, na budownictwo mieszkaniowe i komunalne o 26 proc., a na budownictwo urządzeń socjalnych i kulturalnych o 34 proc.

V.

Wzrost wydajności pracy i system oszczędnościowy

58 Osiągnięcie wydawnego podniesienia stopy życiowej mas pracujących, przyspieszenie tempa rozwoju rolnictwa i przemysłu artykułów konsumcyjnych wymaga równoczesnego wydawnego wzrostu wydajności pracy na bazie wprowadzania i opanowywania nowej techniki i pogłębienia systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej.

59 W latach 1950—1953 wzrost wydajności pracy w gospodarce narodowej był znaczny. Wydajność pracy wzrosła w przemyśle o około 50 proc., w budownictwie o 72 proc., w transporcie kolejowym o ponad 47 procent.

Zadania czterech lat planu 6-letniego w zakresie wzrostu wydajności pracy zostały przekroczone w przemyśle o 8,2 procent, w budownictwie o 9 proc. Natomiast zadania te nie zostały wykonane w PGR. Jednakże wzrost wydajności w przemyśle nie był równomierny, a przy tym szereg ważnych gałęzi gospodarki narodowej nie wykonało zadań planu 6-letniego w zakresie wzrostu wydajności pracy, w tym przemysł węglowy.

60 Wzrost wydajności pracy jest hamowany przez opóźnienie w wprowadzaniu nowoczesnej techniki i jej opanowywanie, a także przez niedostateczny poziom organizacji pracy i błędnie stosowane uproszczenia produkcyjnych metod pracy. W szczególności niski stopień wykorzystania wielu maszyn i urządzeń w niektórych gałęziach przemysłu oraz w budownictwie jest przeszkodą dla zwiększenia stopnia mechanizacji robót ciężkich i pracochłonnych i dla zwiększenia wydajności pracy. W ciągu najbliższych 2 lat należy osiągnąć dalszy wydawni postęp w dziedzinie wzrostu wydajności pracy.

61 Na podstawie szerokiego wprowadzenia nowoczesnej techniki, znacznej poprawy wykorzystania maszyn i urządzeń, na podstawie dalszego rozwoju specjalistycznego współzawodnicstwa pracy, a także ogólnego uproszczenia organizacji pracy należy osiągnąć wzrost wydajności pracy w roku 1955 w porównaniu z r. 1953 w przemyśle o 16 proc., w bu-

downictwie o około 17 proc., w transporcie kolejowym o ponad 8 proc. Jednocześnie należy zapewnić wzrost wydajności pracy w PGR o ponad 20 proc. Wzrost wydajności pracy w przemyśle, budownictwie i transporcie pozwoli wykonać zadania produkcyjne przy niezmiernym wzroście za trudnienia poza rolnictwem, co w konsekwencji znacznie ograniczy odpływ ludności ze wsi do miasta i będzie miało bardzo istotne znaczenie dla zapewnienia dostatecznej liczby sił roboczych dla potrzeb rolnictwa.

62 Obniżka kosztów własnych jest niezbędnym warunkiem poprawy poziomu materialnego mas pracujących i rozwoju gospodarki narodowej. Zadania planu 6-letniego w dziedzinie obniżki kosztów nie są w pełni wykonywane. W przemyśle w r. 1952 osiągnięto obniżkę kosztów o 2,8 proc., podczas gdy plan przewidywał osiągnięcie obniżki o 5,5 procent.

W budownictwie plany obniżki kosztów systematycznie z roku na rok nie były wykonywane. Również transport kolejowy nie osiągnął w roku 1952 planowanej obniżki kosztów. Wskutek niewykonywania planów obniżki kosztów zwiększenie państwowych gospodarstw rolnych nadal pracuje nierentownie.

63 Konieczne jest osłabienie nacisku przelomu w dziedzinie obniżki kosztów w całej gospodarce narodowej. W latach 1954—1955 należy osiągnąć obniżkę kosztów własnych produkcji przemysłowej co najmniej o 7 proc. i obniżkę kosztów budownictwa również co najmniej o 7 proc.

Jednocześnie należy zapewnić obniżkę kosztów transportu, jak też wzmocnić rentowność państwowych gospodarstw rolnych.

64 Walka o pełne wykonanie planu w dziedzinie kosztów własnych musi odbywać się na podstawie wzrostu wydajności pracy i pogłębienia systemu oszczędnościowego w całej gospodarce narodowej. Wyraził się to winno w zastrzeżeniu w walce z wszelkiego rodzaju przerostami w zatrudnieniu, w bezwzględnej walce z prze-

jawami marnotrawstwa materiałów, w osłanianiu znacznego zniżenia norm zużycia, w eliminowaniu brakorobstwa, w likwidowaniu nierentowności przedsiębiorstw i w ścisłym przestrzeganiu wykonywania planów obniżki kosztów i planów finansowych.

Niezbędne jest zlikwidowanie nadmiernych romantów w produkcji i w obrocie towarowym i osiągnięcie przez przyspieszenie obiegu środków obrotowych znacznego zmniejszenia udziału nakładów na przystosowanie środków obrotowych w wydatkach finansowych państwa.

Szczególne znaczenie posiada obniżenie zużycia materiałowego, będące nie tylko czynnikiem zmniejszenia kosztów własnych, lecz także czynnikiem wzrostu produkcji, gdyż daje możliwość wytworzenia z posiadanych materiałów większej ilości gotowych produktów, służących dla zaspokolenia potrzeb ludności i gospodarki narodowej.

Dla wzmocnienia walce o obniżkę kosztów i poprawę rezultatów finansowych przedsiębiorstw należy usprawnić planowanie zaopatrzenia materiałowo-technicznego, planowanie kosztów

własnych i planowanie finansowe.

65 Pogłębienie systemu oszczędnościowego wymaga poważnego zmniejszenia kosztów administracji państwowej i gospodarczej przy usprawnieniu jej działania i zastrzeżeniu walce z biurokracją.

Administracja państwowa i gospodarcza posiada nadmierne rozbudowane etaty. Praca jej organów często dubluje się. Szerogiemu administracji jest zbędnych i powoduje nadmierne przeciągnięcie czasu przy pracach pracowników administracji przy jednoczesnym stosowaniu godzin nadliczbowych i domaganiu się nowych, w rzeczywistości całkiem zbędnych etatów.

Należy usprawnić administrację państwową i gospodarczą i osiągnąć obniżenie kosztów tej administracji w r. 1955 o 500 mil. zł, tj. o około 9 proc. w stosunku do roku 1953. W ten sposób usprawnienie administracji państwowej i gospodarczej winno stać się jednym z czynników polepszenia stopy życiowej mas pracujących.

VI.

Wzrost stopy życiowej mas pracujących

66 Dochód narodowy wzrósł w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 o 61 proc., przekraczając poziom roku 1938 dwukrotnie. Poważną część przyrostu dochodu narodowego została przeznaczona na odbudowę kraju, na jego uprzemysłowienie, na rozwój kultury i wzrost obrotowości.

Jednocześnie na podstawie wzrostu dochodu narodowego nastąpił wzrost dochodów realnych klasy robotniczej, której liczebność szybko zwiększyła się. Nastąpił również znaczny wzrost realnych dochodów chłopstwa pracującego.

Realne dochody przypadające średnio na głowę ludności pracującej poza rolnictwem (m. in. wskutek większego zatrudnienia członków rodzin) wzrosły w I półroczu 1953 roku w porównaniu z I półroczem 1949 roku o około 15 procent, zaś w porównaniu z rokiem 1938 o około 36 proc.

Wydatniejszej poprawie uległy w roku 1953 w porównaniu z rokiem 1949 płace realne robotników zatrudnionych w przemyśle socjalistycznym. Jeżeli chodzi o płace realne pozostałych pracowników, to w niektórych grupach pracowników w zasadzie pozostały one na niezmiennym poziomie, w innych zaś grupach wzrost był nieznaczny.

Dochody realne przypadające na głowę ludności wiejskiej w roku 1953 są o około 20 procent wyższe w porównaniu z rokiem 1949, co oznacza wzrost o ponad 75 proc. w porównaniu z rokiem 1938.

67 Przebieg przez państwo całości obrotu za ubezpieczenia społeczne, wprowadzenie zasiłków rodzinnych, przedłużenie czasu urlopow pracowników, rozwój opieki nad matką i dzieckiem oraz wezwanie pracowników, rozwój budownictwa mieszkaniowego i komunalnego, a także budownictwa urządzeń socjalnych i kulturalnych stanowią poważny dodatkowy czynnik poprawy materialnego położenia mas pracujących.

68 Wydatki państwa ludowego na ubezpieczenia społeczne i zasiłki rodzinne dla pracowników są wielokrotnie wyższe niż wydatki na ubezpieczenia społeczne w Polsce kapitalistycznej — obszarniczej.

69 Od roku 1949 uległ dalszemu przedłużeniu czas urlopow dla pracującej młodzieży. Przeciętny czas urlo-

pow robotniczych wzrósł znacznie w porównaniu z rokiem 1949.

70 Rozwój opieki nad matką i dzieckiem wyraził się w poważnym wzroście liczby miejsc w żłobkach i w przedszkolach. W roku 1953 liczba miejsc w żłobkach wyniosła 40,3 tysiąca, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost ponad dwukrotny.

Należy zaznaczyć iż w roku 1938 liczba dzieci w żłobkach przyłabrycznych wynosiła tylko 456. Liczba dzieci w przedszkolach w roku 1953 wyniosła 358 tysięcy, co w porównaniu z rokiem 1949 oznacza wzrost o 24 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 ponad czterokrotny.

71 W oparciu o wysiłek całego narodu dokonano w latach planu 6-letniego dalszego poważnego postępu w odbudowie zniszczonych miast oraz zbudowano szereg nowych osiedłów miejskich i osiedli. W okresie planu 6-letniego buduje się 94 większe osiedla mieszkalniowe. Poczyniono również znaczny postęp w dziedzinie budownictwa wiejskiego.

W toku budowy znajdują się budowane od podstaw pierwsze dwa miasta socjalistyczne: Nowa Huta i Nowe Tychy, każde obliczone na 100 tys. mieszkańców.

Barbarzyńsko zniszczona przez okupantów hitlerowskich stolica naszego kraju Warszawa, która w roku 1945 leżała w gruzach, jest dziś miastem liczącym ponad 900 tys. mieszkańców. Powstały nowe dzielnice robotnicze w Warszawie: Mariensztat, Grochów I, II i III, Mirów, Muranów, Mokotów, Praga I i II, Ochota, Koło. Buduje się Marszałkowską, Dzielnicę Mieszkaniową, oddano do użytku pierwszą część Traktu Starej Warszawy. W toku intensywnej odbudowy znajduje się śródmieście Warszawy, którego centralnym punktem staje się Plac im. Stalina z Pałacem Kultury i Nauki, darem Związku Radzieckiego.

Oddano do użytku znaczną część śródmieścia Starego Gdańska. Odbudowują się dzielnice mieszkaniowe we Wrocławiu, Szczecinie i w szeregu innych poważnie zniszczonych miast Ziemi Odzyskanych. Z piętyzmem odbudowuje się Zabytki.

Odbudowano i rozbudowano zniszczone urządzenia komunikacyjne, mosty, sieć wodociągowo-kanalizacyjną, sieć elektryczną i telefoniczną.

W latach 1945—1953 odbudowano oraz zbudowano 1200 tys. izb mieszkaniowych, wyposażając je w nowoczesne urządzenia. W roku 1953 zostanie w miastach oddanych do użytku 135 tys. izb mieszkaniowych pod-

czas gdy w roku 1949 oddano do użytku 66,3 tysiąca izb.

Pomimo tego wzrostu budownictwa mieszkaniowego jest ono jednak niedostateczne w stosunku do rosnących potrzeb, wynikających ze wzrostu zatrudnienia. Rozwija się akcja remontowa budynków mieszkaniowych. W roku 1953 państwo przeznaczyło na remonty mieszkaniowe sumę ponad 530 mil. zł, tj. około czterokrotnie więcej niż w roku 1949. Jednakże należy stwierdzić, że w zakresie remontów, istnieją nadal wielkie zaniedbania.

72 Rozwojowi budownictwa mieszkaniowego towarzyszyła rozbudowa urządzeń komunalnych, która objęła w szerokim zakresie zaniedbane w okresie Polski kapitalistycznej dzielnice robotnicze i przedmieścia. Państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój gospodarki komunalnej w miastach wzrosły w roku 1953 o ponad 117 proc. w porównaniu z rokiem 1949. W toku realizacji znajduje się budowa wielkich inwestycji wodociągów grupowych dla zaopatrzenia w wodę Śląska oraz Łodzi. Jednakże należy stwierdzić, że budownictwo komunalne nie nadąża za rozwojem budownictwa przemysłowego i nowych osiedli mieszkaniowych, a także za potrzebami szybko wzrastającej ludności w miastach istniejących.

73 W dziedzinie ochrony zdrowia liczba łóżek w szpitalach wzrosła w porównaniu z rokiem 1949 o ponad 43 proc., a w porównaniu z rokiem 1938 o ponad 77 proc. Liczba lekarzy zwiększyła się w porównaniu z rokiem 1949 o około 63 proc. Na 100 tysięcy mieszkańców przypada obecnie już 55 lekarzy, podczas gdy w r. 1933 przypadało 37 lekarzy. Sieć urządzeń ochrony zdrowia jest jednak niedostateczna i wymaga dalszego zwiększenia dla zapewnienia należytej opieki zdrowotnej.

74 Nastąpił wielki rozwój szkolnictwa wszystkich rodzajów przy stałym podnoszeniu stopnia organizacyjnego i sprawności nauczania. Jednocześnie została zlikwidowana analfabetyzm jako zjawisko masowe. Liczba uczniów w szkołach podstawowych objęła pełną liczbę dzieci w wieku szkolnym. Liczba szkół pełnych 7-klasowych wzrosła w roku 1953 w porównaniu z r. 1949 o około 3,7 tys. Liczba uczących się w szkołach średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz wyższych na 10 tysięcy mieszkańców osiągnęła w roku 1953 — 332 osoby wobec 136 osób w roku 1938.

75 Zasadniczy postęp poczyniono w dziedzinie upowszechnienia kultury. Nakład książek zwiększył się z 29,2 mil. egzemplarzy w roku 1937 i 72,9 mil. egzemplarzy w roku 1949 do 82,2 mil. egzemplarzy w roku 1953, a dzienny nakład gazet wzrósł z 0,9 mil. egzemplarzy w roku 1938 do 4,9 mil. egzemplarzy w roku 1953. Rozwinięła się sieć bibliotek, teatrów, świetlic oraz kin, zaleszcza na wsi.

76 Z dotychczasowego przebiegu wykonania planu 6-letniego wynikają następujące wnioski: zadania planu sześciolatniego w dziedzinie wzrostu poziomu życiowego ludności — pomimo pewnych osiągnięć w tej dziedzinie — nie zostały w okresie 1950—53 w pełni wykonane. Należy stwierdzić, iż nie wykorzystano w pełni wszystkich istniejących możliwości dla zapewnienia w latach 1950—53 wydawniejszej poprawy położenia materialnego ludności. Dlatego konieczne jest — zgodnie z wymogami podstawowego prawa ekonomicznego socjalizmu — osiągnięcie wydawnego polepszenia położenia materialnego mas pracujących w mieście i na wsi w ciągu najbliższych lat. Poprawę poziomu życiowego mas pracujących należy osiągnąć przez:

a) wzrost płac realnych pracowników oraz wzrost dochodów pracującego chłopstwa, m. in. przez politykę stopniowego obniżania cen na artykuły masowego użytku,

b) rozwój gospodarki mieszkaniowej i komunalnej,

c) rozwój budownictwa socjalnego i kulturalnego.

77 Należy stworzyć warunki dla wzrostu w ciągu lat 1954—55 płac realnych pracowników oraz dochodów pracującego chłopstwa o około 15 proc. Wzrost dochodów będzie realizowany przez konsekwentnie przeprowadzaną politykę stopniowej obniżki cen artykułów konsumcyjnych, wzrost płac w oparciu o zwiększenie wydajności pracy, wzrost produkcji i towarowości gospodarki chłopskiej.

Wzrastający poziom dochodów ludności zostanie zabezpieczony przez odpowiedni wzrost masy towarów i usług. Na podstawie zwiększenia produkcji rolnictwa i przemysłu artykułów konsumcyjnych obroty społecznej handlu detalicznego i zakładów żywienia zbiorowego zostaną zwiększone w cenach porównywalnych o ponad 20 proc., przy równoczesnym znacznym wzbogaceniu asortymentu towarów i poprawie ich jakości. Handel społeczny winien wzmocnić swoje oddziaływanie na przemysł tak, aby rozszerzył asortyment i jakość wytwarzanych towarów odpowiadających wymaganiom ludności i aby zaprzestanie produkcji towarów nie cieszących się popytem. Równocześnie winna nastąpić wydatna poprawa w obsłudze ludności przez handel społeczny. Należy zwiększyć sprawność społecznej handlu przez lepsze przystosowanie rozdzielników towarowych i asortymentów do potrzeb i życzeń konsumentów, lepsze wykorzystanie lokalnych źródeł zaopatrywania, zastrzeżenie walce z biurokracją w aparacie handlowym, ulepszenie obsługi w sklepach.

78 Sieć sklepów handlu społecznego winna w roku 1955 zwiększyć się w porównaniu z rokiem 1953 o około 4 tysiące, w tym na wsi o około 2 tysiące. Szczególnie należy rozwinąć sieć handlową w nowych osiedlach mieszkaniowych i usunąć istniejące na tym odcinku zaniedbania. Wydatnie należy zwiększyć liczbę zakładów żywienia zbiorowego oraz poprawić jakość posiłków i obsługi konsumentów.

Należy rozwinąć sieć oddziałów zaopatrzenia robotniczego i usprawnić ich pracę.

79 Należy zwiększyć budownictwo mieszkaniowe w miastach i osiedlach robotniczych. W roku 1953 należy oddać do użytku 162 tys. izb mieszkaniowych, tj. o około 20 proc. więcej niż w 1953 roku, w tym w Warszawie około 29 tys. izb, a na Śląsku ok. 36 tys. izb.

Należy wydatnie zwiększyć remonty budynków mieszkaniowych.

80 Państwo przeznaczy na remonty izb mieszkaniowych w 1954 roku ponad 830 mil. zł i w 1955 roku ponad 1.120 mil. zł wobec 530 mil. zł w 1953 r. Działalność remontowa zostanie zabezpieczona w niezbędną ilość materiałów budowlanych przy usprawnieniu wykonawstwa ze strony państwowych i spółdzielczych przedsiębiorstw remontowo-budowlanych. Jednocześnie państwo zwiększy sprzedaż materiałów budowlanych szczególnie dla ludności wiejskiej oraz na cele budownictwa indywidualnego w miastach.

81 Państwowe nakłady na rozwój urządzeń komunalnych zostaną zwiększone w roku 1955 do 1,2 miliardów zł, tj. o 26 proc. więcej w porównaniu z rokiem 1953. Zostanie usprawniony transport miejski przez wzrost

(Dalszy ciąg na 7 str.)

Tezy do dyskusji przed II-gim Zjazdem PZPR Zapewnić szerszy udział gospodyń wiejskich w rozwijaniu hodowli

(Dokończenie z 6 str.)
Haczyki, tramwajowe, autobusowe i trolejbusowe, dalszą rozbudowę zaplecza technicznego i znaczne polepszenie gospodarki remontowej taboru.

82 Nakłady inwestycyjne na budownictwo socjalne i kulturalne zostaną zwiększone w roku 1955 do 1,7 mld. zł, tj. o 34 procent w porównaniu z rokiem 1953.

83 Ulegną poprawie warunki pracy i odpoczynku robotników. Nastąpi to w szczególności przez:

- a) polepszenie warunków bezpieczeństwa i higieny pracy. Nakłady na ten cel zostaną wydatnie zwiększone.
- b) normalizację reżimu dnia roboczego, a zwłaszcza przez znaczne zmniejszenie nadmiernej liczby godzin nadliczbowych, przede wszystkim w przemyśle węglowym.
- c) dalszy rozwój wczasów pracowniczych.

Osiągnięty, dzięki ofiarnej i patriotycznej pracy polskiego ludu pracującego, poziom rozwoju sił wytwórczych i dotychczasowe wyniki gospodarce uzyskane w okresie czterech lat planu 6-letniego, napawają słuszną dumą cały naród polski i pozwalają stwierdzić, że w ciągu następnych dwóch lat w pełni możliwe jest urzeczywistnienie postawionej przez partię zadania podniesienia poziomu życiowego mas pracujących.

Droga, wiodąca do tego celu, jest wydatnie zwiększenie przede wszystkim produkcji rolnej, a także przemysłu lekkiego i spożywczego, produkcji artykułów szerokiego spożycia.

Nieodzownym warunkiem zwiększenia produkcji rolnej i przewyższenia dysproporcji pomiędzy rozwojem przemysłu, a pozostającym znacznie w tyle rozwojem rolnictwa jest silniejsze oparcie rozwoju produkcji rolnej o pomoc rozwijającego się przemysłu środków produkcji wytworzonego w kraju, a przede wszystkim o pomoc w postaci sprzętu i materiałów budowlanych dla wsi, zaś klasa robotnicza wysiłkiem swym dopomaga w zaopatrywaniu wsi w coraz większą ilość doskonałych maszyn i narzędzi rolniczych, traktorów, części zamiennych, nawozów sztucznych oraz artykułów codziennego użytku.

Państwo ludowe udzielił pomoc chłopskiemu wydatnie zwiększonej — i bardziej wszechstronnej pomocy, wyrażającej się w zwiększonych nakładach inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, w zwiększonej ilości materiałów budowlanych dla wsi, zaś klasa robotnicza wysiłkiem swym dopomaga w zaopatrywaniu wsi w coraz większą ilość doskonałych maszyn i narzędzi rolniczych, traktorów, części zamiennych, nawozów sztucznych oraz artykułów codziennego użytku.

W oparciu o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego, fundamentu Władzy Ludowej, w oparciu o rozwój socjalistycznego przemysłu, pod stawy rozwoju całej gospodarki narodowej, w oparciu o twórczą energię i ofiarną pracę polskich mas ludowych, z bohaterską klasą robotniczą na czele oraz w oparciu o wszelkie strony i bezinteresowną, prawdziwie braterską pomoc Związku Radzieckiego i wspólne prace ze wszystkimi krajami obozu socjalizmu, Polska Ludowa może dziś śmiało likwidować powstałe nierównomierności w rozwoju gospodarki narodowej i szybko posuwać się naprzód do drogi budownictwa socjalistycznego. W re-

alizacji nakreślonych zadań gospodarczych na najbliższe dwa lata wielką rolę przypada naszej partii. Od jej aktywności zależy w decydującej mierze powodzenie sprawy. Rzeczą najważniejszą jest uświadomić wszystkim członkom partii i szerokim masom bezpartyjnym istotną treść zadań i drogi prowadzące do ich wykonania.

Właśnie obecnie, gdy partia wysuwa na plan pierwszy konkretne zadania poprawy warunków materialnych, kulturalnych i społecznych ludzi pracy, wszystkie organizacje partyjne, wszystkie organy państwowe, związki zawodowe, organizacje społeczne, wszyscy ludzie pracy winni poczynić za swój najważniejszy obowiązek stałe zwiększanie produkcji przemysłowej i rolnej i podnoszenie jej jakości, podnoszenie poziomu wydatności pracy oraz obniżanie kosztów produkcji, gdyż stanowią to niezbędny warunek poprawy stopy życiowej mas pracujących.

Komitet Centralny PZPR wzywa wszystkich członków partii, wzywa robotników, pracujących chłopów i inteligencję pracującą do rozwinięcia twórczej inicjatywy dla wykonania zadań stojących przed gospodarką narodową w ciągu najbliższych dwóch lat, a w szczególności do szerokiego rozwoju socjalistycznego współzawodnictwa pracy w mieście i na wsi, zmierzającego do podniesienia ilości i jakości produkcji, do pełnego opanowania techniki, osłabienia wzrostu wydajności pracy i obniżki kosztów własnych i tą drogą do stałego podnoszenia poziomu życiowego mas pracujących.

Komitet Centralny PZPR wyraża przekonanie, że w oparciu o wysiłek mas pracujących miast i wsi — plan 6-letni jako całość zostanie zwycięsko wykonany, że w ciągu dwóch lat osiągnięta zostanie wydatna poprawa położenia materialnego robotników, chłopów pracujących i inteligencji pracującej i w ten sposób dzięki rosnącej aktywności mas stworzone zostaną warunki dla dalszego marszu po drodze budownictwa socjalistycznego, dla zwiększenia siły gospodarczej i obronnej kraju, dla dalszego systematycznego wzrostu dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego mas pracujących w mieście i na wsi.

Stanisław Szymczak

Gminna Spółdzielnia w Bytowie na dobrej drodze...

Do niedawna jeszcze, praca aparatu skupu Gminnej Spółdzielni w Bytowie napełniała poważne zastrzeżenia. Była ona najgorzej pracującą spółdzielnią w powiecie bytowskim. Spółdzielnia nie wykonywała systematycznie miesięcznych planów w podstawowych branżach: w skupie żywego, drobiu, jaj i pasz objętościowych. Koszty własne miała największe w powiecie.

Zarząd GS w Ugoszczu nie kontrolował pracy pracowników skupu, a tolerując nierobstwo i pijaństwo, nie analizując przebiegu wykonawstwa za dni i źródeł powstawania nadmiernych kosztów własnych sam przyczyniał się do niewykonania planów. Zarząd GS-u dopuścił też do nadmiernych przeprosów personalnych, jak to miało np. miejsce na punkcie skupu skór surowych.

W magazynach zbożowych zatrudniano do ładowania złomu i odpadków użytkowych dodatkowych robotników, podczas gdy pracujący tam stale trzej robotnicy często nie mieli nic do roboty.

Zdarzało się też, że na skutek braku kontroli ze strony zarządu, pracownicy pobierali dodatkowe, niezależne wynagrodzenie.

Nie prowadzono też w GS żadnej pracy z gromadzkimi agentami skupu.

W celu poprawienia pracy GS-u, na walnym zgromadzeniu wybrano nowy zarząd w skład którego weszli ludzie przeszkoleni na 3-miesięcznym kursie kadry klerowniczej. Prezesem wybrano ob. Skwilewskiego długoletniego pracownika spółdzielczości. Dokończono szereg posunięć mających na celu usprawnienie pracy zawodowej i politycznej.

Praca GS-u poprawiła się widocznie. W III kwartale rozwinęło szeroko współzawodnictwo pracy, w wyniku którego GS zajął pierwsze miejsce w powiecie przekraczając plany we wszystkich branżach.

1 tona	
w zbożu	109,4%
w ziemniakach	400%
w pozostałych artykułach roślinnych	262 proc.
w żywym	146,6%
w drobiu i jajach	212,9%

w surowcu wtórnym 148,8%
Za tak poważne osiągnięcia komisja współzawodnictwa PZGS przyznała zespołowi pracowników skupu i kontraktacji tej spółdzielni dyplom uznania. Najlepsi pracownicy otrzymali nagrody.

Przykład ten najlepiej obrazuje, że o dobrej pracy spółdzielni decyduje dobre klerownictwo, praca polityczna i szkolenie.

MOŻE swe życie bojownika o Nowe dla wsi zaczął już w pierwszych dniach władzy ludowej, kiedy to pomagał dzielić między chłopów pańską ziemię, nie bacząc, że na życie takich jak on czyhały za węgiem NSZ-towskie zbiry.

Może na trudną drogę przywódcy wsi pracującej wszedł jeszcze dawniej, w dniach krwawo tłumiona strajków chłopskich przeciwko nędzy, wyzyskowi, terrorowi, przeciwko temu, co niesły wsi rzędy sanacji.

A może dla roli pierwszego w gromadzie wyrósł i dojrzał dopiero w latach Polski Ludowej, w latach bujnego wzrostu jej siły i wzrostu jej obywateli.

Dość na tym, że dziś jest tym, na którego patrzy cała gromada. I nie na próżno patrzy. Jego mądre słowa i dobra rada, jego przykład i twórcza inicjatywa dobrze służą gromadzie. Nieraz też stał się znaczącą siłą. Jest z nim tak jak z tym robotnikiem, któremu wykonano 100 proc. normy nie osładza faktu, że oddział jako całość za planem nie nadąga.

Chodzi o to, aby sam rozumiał i innym potrafił wytłumaczyć istotę i dwustronność sojuszu robotniczo-chłopskiego. Aby sam widział i innym pomagał dostarczać workami zboża, za kilogramami mięsa i litrami mleka odstawiającą stronę spójni ekonomicznej łączącej miasto ze wsią. Te strony, wyrażającą się w butach i plugu, w księżce i worku azotniaku, kupionym w spółdzielni przez chłopca, w nowozbudowanej siedmioklasowej szkole w jego wsi.

Chyż można bowiem sobie wyobrazić, że pełny będzie obraz, gdy opowiemy o jakimś przodującym robotniku wszystko, z wy-

Pierwszy w gromadzie

Jakiem tego, jak pracuje, jak wykonuje plan? Prawda, że nie? Tak też i tutaj. Zanim się przejdzie do tego, że w jednej gromadzie Jego staraniem zabłysły żarówki elektryczne, a w innej znów gromadzie z inicjatywą takiego jak on przodującego członka partii chłopcy zorganizowali wycieczkę do sąsiedniej spółdzielni produkcyjnej, trzeba zacząć od skupu i dostaw, od zobowiązań w zbożu, mleku i mięsie.

Ne, nie chodzi tu tylko o to, że jako członek partii, jako przodujący gospodarz, sam w pełni i w terminie wykonuje swe obowiązki wobec państwa. Aktywista swą odpowiedzialność za plan pojmując znacząco szerzej. Jest z nim tak jak z tym robotnikiem, któremu wykonano 100 proc. normy nie osładza faktu, że oddział jako całość za planem nie nadąga.

Chodzi o to, aby sam rozumiał i innym potrafił wytłumaczyć istotę i dwustronność sojuszu robotniczo-chłopskiego. Aby sam widział i innym pomagał dostarczać workami zboża, za kilogramami mięsa i litrami mleka odstawiającą stronę spójni ekonomicznej łączącej miasto ze wsią. Te strony, wyrażającą się w butach i plugu, w księżce i worku azotniaku, kupionym w spółdzielni przez chłopca, w nowozbudowanej siedmioklasowej szkole w jego wsi.

Nie sposób wyczerpać tu argu-

I Krajowy Zjazd Przemysłowców Chłopów w Szczecinie nakreślił przed masami pracującymi wsi linię walki o wzrost produkcji rolnej i hodowlanej o podniesienie dobrobytu i kultury, o pełny rozwój naszej ludowej ojczyzny.

Na zjeździe tym wiceprezes Rady Ministrów towarzyszył Zdzisławowi Nowakowi, jak również w dniu Dożynek Centralnych towarzysz Bolesław Bierut przedstawił chłopom pracującym wytyczne, którym należy kierować się w codziennej pracy, aby sprostać tym wszystkim zadaniom, jakie wytyczył Zjazd Szczeciński.

W walce o realizację hasła Zjazdu nie może zabraknąć nikogo, komu na sercu leży ogólnie dobro i rozwój naszej ojczyzny, nie może zabraknąć kobiet — gospodyń wiejskich, bo przecież one w poważnej mierze decydują o rozwoju produkcji rolnej, a szczególnie produkcji hodowlanej.

Wiemy, że rolnictwo nasze, a zwłaszcza odłamek hodowlany nie nadąga jeszcze za rozwojem przemysłu. Jedną z przyczyn jest niedostateczne wykorzystanie rezerwy tkwiących w indywidualnej gospodarce chłopskiej i dlatego też tym mocniej musimy skoncentrować nasze wysiłki, by nadrobić te niedociągnięcia i braki, by wspólnie z klasą robotniczą wznosić coraz piękniejszy gmach naszego ludowego państwa.

Dla włączenia do tej pracy kobiet — gospodyń wiejskich, dla podnoszenia ich pracy nad rozwojem gospodarki hodowlanej, wzorem roku ubiegłego i bieżącego, Zarządy Główne ZSCh i Ligii Kobiet przystępują do organizowania konkursu hodowlanego na rok 1954, do którego zaplanowano włączyć w skalę krajowej 500 tysięcy kobiet. Związek Samopomocy Chłopskiej na Ziemi Koszalińskiej ma zadanie zorganizowania do konkursu hodowlanego 16 tysięcy kobiet.

Aby w pracy tej osiągnąć zamierzony cel, należy w większym stopniu niż w latach ubiegłych zwrócić uwagę na masowość konkursu hodowlanego, na większy w nim udział kobiet i dziewcząt z go-

spodarstw indywidualnych.

W województwie koszalińskim, w roku 1952 brały udział w konkursie 2562 kobiety ze 118 kół gospodyń. W roku bieżącym bierze w nim udział 3391 kobiet zorganizo-

W roku 1954, ZSCh, rady narodowe, C.J.D. aparat C.Z.M.-Młecz, i Ministerstwa Skupu, zobowiązane są zabezpieczyć lepszą opiekę i wydatniejszą pomoc fachową uczestnikom konkursu hodowlanego. Nie mogą powstrzymać się także wypadki jak np. w gromadzie Trzeszka, gdzie tamtejsze koło gospodyń za wyniki w roku 1952 uzyskało pierwszą ogólnopolską nagrodę, a w tym roku z wni Prezydium PRN w Szczecinku pobawione zostało wszelkiej opieki fachowej.

Należy się spodziewać, że uchwały VI sesji Woj. RN z dnia 25. IX. br. w poważnym stopniu wpłyną na zainteresowanie wszystkich instytucji, a szczególnie rad narodowych sprawą konkursu hodowlanego.

Konkurs hodowlany w roku 1954, do organizacji którego już przystąpiono, winien mieć charakter masowej i stałej kampanii polityczno-uświadamiającej, konsekwentnie prowadzonej wśród kobiet wiejskich.

Wykonanie zadań organizacyjnych konkursu wymaga od ogniw ZSCh i całego aktywów wiejskiego sprawniejszej organizacji pracy, większej troski i lepszej zorganizowanej kontroli wykonania tych zadań.

Dla spopularyzowania celów i zadań konkursu należy w miesiącu październiku wykorzystać gazetki powiatowe, radiowe itp. zebrania gromadzkie, zebrania kół Ligii Kobiet itp.

Od 15 listopada, po zakończeniu podsumowania konkursu za r. 1953, odbędzie się gminne zjazdy kobiet, na których wręczone będą nagrody wyróżnionym kobietom i ko-

tom gospodyń. Jednocześnie omawiane będą zasady konkursu na rok 1954 i wręczone zostaną nowe „zezwyty konkursowe”. Po naradach gminnych odbędą się zebrania gromadzkie.

Do należytego przygotowania narad gminnych i zebrań gromadzkich powinniśmy przygotować się należyte aktyw powiatowy i gminny. Aktyw ten musi być odpowiedzialnie przeszkolony o czym zapominano w Koszalinie, Ślawnie, Słupsku i Człuchowie.

W okresie jesienno-zimowym, w kolach gospodyń już w trakcie podsumowania konkursu za rok 1953 należy organizować zespoły samokształceniowe oraz dopłnować zaopatrzenia GS i bibliotek w fachowe książki rolnicze, potrzebne do samokształcenia. Aktyw wiejski powinien, natychmiast po zorganizowaniu, złożyć w przydzielonych narodowych wykazy zespołów samokształceniowych, aby zabezpieczyć im pomoc fachową lektorów. Upowszechnienia Wiedzy Rolniczej i służby rolnej. Praca ta należy do zarządów ZSCh, które wspólnie z innymi instancjami powinny ustalić plan zajęć kół gospodyń.

Kobiety — gospodynie wiejskie będą realizować prace konkursowe w roku, kiedy cały naród przygotowuje będzie i uroczysto święcić 10-tą rocznicę istnienia naszej Ludowej Ojczyzny.

Kobiety wiejskie Ziemi Koszalińskiej z manifestują w ten sposób swój patriotyzm, swoje przywiązanie do Polski Ludowej, do partii, do klasy robotniczej, która buduje nowe fabryki i miasta, nowe zakłady przemysłowe, kopalnie i huty i z którą wiąże chłopsko pracujące nierozdzielny sojusz.

Udział kobiet wiejskich w pracy nad rozwojem hodowli i nad podniesieniem jej poziomu będzie poważnym wkładem w dalsze umocnienie tego sojuszu.

B. K.

ro załatwienia skierowania na wczasy lecznicze dla chorego sąsiada, a może krytyka na otwartym zebraniu partyjnym członków partii, którzy nie odstawiają zboża, lub ostre wystąpienie przeciwko kumoterskim machinacjom kierownika GS — dotychczas bezpiecznie zaślaniającego się legitymacją partyjną.

Zaufanie gromady, to najpodatniejsza gleba dla jego pracy jako siewcy Nowego. Owocuje też ta praca bujnie. Owocuje przede wszystkim politycznie. Pod jej wpływem powstaje zwarty front całego chłopstwa pracującego gromady, wyrasta bojowy aktyw chłopski, coraz szerzej opasujący gromadzką organizację partyjną. Pod wpływem pracy politycznej aktyw rośnie świadomość chłopów pracujących, rośnie świadomość ich obowiązków wobec państwa. Gromada staje się przodu-

Ich siły rodzi i ustakrotna wielka idea, której służą, idea socjalizmu. Większej, piękniejszej i bardziej ludzkiej niż ona, nie zna historia. To ona, idea budowy szczęścia człowieka i pokoju, niesiona do nas przez partię, przetrwała ludzką świadomość. Pod jej wpływem rosną szybko nowe fabryki, wydaje bogatszy plon ziemia, powstają wciąż nowe spółdzielnie produkcyjne. Idea ta mnoży siły ludzi budujących socjalizm w mieście i na wsi.

W codziennym języku ludzkich uczuć, ta idea przejawia się w umiejętności kochać a i nienawidzić. Z miłości dla ludowej ojczyzny, z nienawiści dla jej wrogów czerpią nasi aktywiści na wsi — których szeregi stale rosną — entuzjazm i siły do pracy dla socjalizmu robotniczo-chłopskiego, dla ludowego państwa.

B. DRÓZDZ

Więcej uwagi rad narodowych dla rozwoju drobnej wytwórczości

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza i rząd ludowy nie szczędzą wysiłków, aby stale podnosić poziom życia mas pracujących, aby coraz pełniej zaspokajać ich codzienne potrzeby materialne i kulturalne, aby coraz lepiej zaopatrywać ludność pracującą miast i wsi w artykuły powszechnego użytku. Niemal rolę w urzeczywistnieniu tego celu ma odegrać drobna wytwórczość, zwłaszcza zaś przemysł jak i spółdzielczy.

Miarą szybkiego, dynamicznego rozwoju tej gałęzi gospodarki narodowej jest prawie ośmiokrotny w roku bieżącym wzrost produkcji w porównaniu z rokiem 1949 oraz wzbogacenie wytwórczości w ciągu lat 1952 i 1953 o 250 nowych asortymentów.

Osiągnięcia te jednak nie są wystarczające w stosunku do możliwości rozwojowych drobnej przemysłu, a tym bardziej w stosunku do nieustannie i szybko rosnących potrzeb ludności pracującej. W szczególności stanowczo za niski jest udział artykułów powszechnego użytku w asortymencie produkcji przemysłu terenowego. Plany asortymentowe przemysłu terenowego powinny w granicach możliwości produkcyjnych i zaopatrzeniowych tego przemysłu uwzględniać w jak największym stopniu potrzeby rynku. Zadanie to należy konsekwentnie realizować zarówno na szczeblu centralnym, jak i w terenie. Stale rozszerzenie możliwości terenowego planowania asortymentowego stwarza podstawy dla lepszego zaspokojenia potrzeb rynku lokalnego, potrzeb ludności miejskiej i wiejskiej.

Trzeba znacznie ożywić zainteresowanie i wzmocnić wpływ rad narodowych na ustalanie asortymentu produkcji przemysłu terenowego. Dotychczas bowiem zainteresowanie to było niezmiernie słabe. Np. w woj. wrocławskim Wojewódzka Rada Narodowa ogranicza się, jak dotychczas, tylko do przekazywania jednostkom wojewódzkim państwowego i spółdzielczego przemysłu terenowego zadań asortymentowych, ustalonych centralnie przez Ministerstwo Przemysłu Drobego i Rzemiosła.

Również powiatowe oraz miejskie rady narodowe nie dają zakładom i spółdzielniom żadnych wytycznych ani dodatkowych zadań w zakresie asortymentu. A w tym samym czasie w sporządzonych przez „Spółnotę Pracy” i spółdzielczość spożywców spisach artykułów, których brak w województwie wrocławskim, znajdujemy m. in. takie pozycje: stolnice, tłuczki, wałki, młotki do mięsa, ramiączka, balie, beczki, cebrzyki, cebrzyki, kosze wiklinowe, tarki do jarzyn i ziemniaków, siła i siłka do herbaty i mleka, zaparzaczki do herbaty, szufelki do węgla, garnki gliniane, pasta do podłóg, pasta do obuwia, kolce dla dzieci, obuwie dziecięce, zabawki metalowe, a więc całą gamę artykułów, które mogą i powinny być produkowane przez przemysł terenowy.

Tylko dobra znajomość rynku, pomysłowość i inicjatywa pozwalają w sposób właściwy ukształtować asortyment produkcji przemysłu terenowego. W niektórych województwach istnieje w tym zakresie znaczne osiągnięcia. Np. w woj. bydgoskim wśród nowowyprodukowanych w r. 1953 artykułów spotykamy m. in.: tornistry szkolne, zabawki z galalitu, łóżeczka z wikliny, plecionki wiklinowo-rogożynowe, biblioteczki domowe, doniczki o wzorach regionalnych, naczynia domowe z ceramiki, blachy do ciast, balie, fartuchy podgumowane. Na r. 1954 przemysł terenowy woj. bydgoskiego planuje m. in. produkcję nieprzemakalnych woreczków płazowych, specjalnych mebli do małych mieszkań, gier i układanek z mas plastycznych, zabawek metalowych.

Okres IV kwartału powinien być wykorzystany przez wszystkie jednostki przemysłu terenowego dla właściwego przygotowania się do produkcji nowych asorty-

Adam Żebrowski

minister Przemysłu Drobego i Rzemiosła

mentów w roku 1954 i dla rozszerzenia list planowanych nowych asortymentów, które w większości województw przedstawiają się zbyt skąpo. Nie odzwierciedla się w tych projektach np. silny rozwój terenowego przemysłu spożywczego.

Szczególnie duże braki istnieją w planowaniu asortymentów przeznaczonych na zaspokojenie potrzeb rolnictwa i ludności wiejskiej. W tym zakresie przemysł terenowy powinien wzmocnić inicjatywę i pomysłowość nadrobić dotychczasowe niedociągnięcia i zaniedbania, w znacznie większej mierze uwzględnić zapotrzebowanie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ogrodniczego, hodowlanego czy pszczelarskiego, zlikwidować braki odbijające się niepomysłnie na wydajności rolnictwa. Musimy się również bić o dostarczenie ludności wiejskiej towarów w asortymencie, rodzajach i gatunkach, odpowiadających potrzebom tej ludności, jej warunkom życiowym i tradycjom.

Poprawę, jaka dała się ostatnio zauważyć w tym zakresie, uważać trzeba za niewystarczającą. I tak np. w woj. bydgoskim w wyróżniającej się liście 51 nowych artykułów w r. 1953 figuruje zaledwie 1 pozycja dla wsi (uprząż), w planie nowych artykułów na rok 1954 również tylko 1 pozycja (wozy).

Rozszerzenie asortymentu w przemyśle terenowym, zwłaszcza zaś asortymentu dla wsi, powinno nastąpić przede wszystkim w wyniku lepszego i bardziej racjonalnego niż dotychczas wykorzystywania otrzymywanych surowców pełnowartościowych oraz rezerw surowca miejscowego i wtórnego. Musimy przezwyciężyć pokutujące jeszcze, jak najbardziej niesłuszne opory i uprzedzenia przemysłu terenowego, tak państwowego, jak i spółdzielczego, i podjąć śmiało inicjatywę rozszerzenia produkcji dzięki umiejętnemu stosowaniu surowca wtórnego i miejscowego.

Już trzy powiaty w naszym województwie zostały zwalnione z miarek i odsypów, dzięki przekroczeniu 90 proc. obowiązkowych dostaw zboża. Z coraz to nowych gromad i gmin nadchodzą meldunki, że obowiązkowe dostawy zboża dla państwa są już na ukończeniu. Ogromna większość małorolnych i średniorolnych chłopów, w oparciu o pomoc polityczną organizacji partyjnych, nie tylko sama wywiązuje się ze swych obywatelskich obowiązków, ale swoją postawą zmusza opornych kulać do sprzedania państwu wyznaczonych ilości ziarna. Gromada Skwierzynko w powiecie koszański w ostatnim czasie dwukrotnie zorganizowała zbiorową, manifestacyjną dostawę zboża państwu, a to dzięki przodującym chłopom tej gromady, którzy umieli wykazać pozostałej części wsi wrogość kulackiej placki, zmusić opornych do wywiązania się ze swych obowiązków. Niemniej jednak, w wielu gromadach wykonanie planu skupu ciągle jeszcze przebiega niezadowolająco, są jeszcze gminy, jak np. Róża Wielka i Dęboleka w powiecie waleckim, jak gmina Polczyn-Zdrój w powiecie białogardzkim czy gmina Sławno, które ocigają się z wykonaniem obowiązków, opóźniają przez to realizację planów w skali powiatu.

W tych gromadach i gminach organizacje i komitety partyjne, aktywnie i bezpartyjnie mają szczególnie poważne zadania polityczne. Zahamowanie planowego skupu jest bowiem spowodowane kulacką placką, działaniem wroga, który swymi podstępami odciąga średniaka, a często i biedniaka jak np. w gminie Sławno, od terminowego wypełnienia obowiązków. Aby izolować

Rozległą i niezmiernie ważną dziedziną działalności przemysłu terenowego są usługi przemysłowe i nieprzemysłowe. Sytuacja na tym odcinku przedstawia się bardzo niekorzystnie. W całym niemal kraju występuje deficyt usług, w niektórych zaś powiatach, miastach, dzielnicach miast i w osiedlach problem ten występuje w niezmiernie ostrej formie. W tej dziedzinie stoją przed naszym przemysłem terenowym bardzo ważne zadania, tym większe, że plan rozwoju sieci punktów usługowych w r. 1952 nie został wykonany, a wykonanie planu w r. 1953 jest poważnie zagrożone.

Zaniedbania te, szczególnie jaszkrowo uwidaczniające się na wsi — muszą być w szybkim tempie naprawione. Rady narodowe i jednostki przemysłu terenowego powinny ze szczególną uwagą zająć się tym odcinkiem pracy, pamiętając, że właściwa organizacja usług dla wsi — to poważny czynnik poprawy warunków życia i pracy chłopstwa pracującego oraz podniesienia wydajności rolnictwa. Kontrola i pomoc ze strony rad narodowych umożliwią jednostkom przemysłu terenowego, państwowego i spółdzielczego istotną mobilizację wszystkich sił dla wykonania planu usług, przede wszystkim zaś usług dla wsi.

Do węzłowych zadań przemysłu terenowego zalicza się niezmiernie od dłuższego czasu walka o poprawę jakości produkcji i usług. Stale powtarzają się sygnały o złej jakości i brakorobstwie. Smutną sławą cieszą się np. granie produkowane przez jedną z wytwórni Wojewódzkiego Zarządu Przemysłu Terenowego w Opolu, kłódki wyrabiane w zakładzie w Kraszowicach (woj. wrocławskie), których nikt nie chce odbierać, mimo że odczuwa się na rynku brak kłodek, wiadra wytwarzane przez spółdzielnię inwalidzką w Białymstoku. Konfekcja i obuwie, produkowane przez niektóre spółdzielnie Związku Spółdzielni Przemysłowych i Rzemieślniczych, nie

znajdują często nabywców i zalegają magazyny.

W wielu wytwórniach nie ma zrozumienia i troski o estetykę produkcji i o estetyczne opakowanie. Np. piękna galanteria burzynowa, produkowana przez CPLIA, konsumant otrzymuje w szpetnym i tandetnym opakowaniu. Rady narodowe, wykonujące funkcje kierownictwa i nadzoru nad przemysłem terenowym, mogłyby odegrać poważną rolę w walce z brakorobstwem, gdyby zwracały baczniejszą uwagę na zagadnienia jakości produkcji i usług.

Omówione tu pokrótce węzłowe zadania drobnej wytwórczości wymagają jak najściślejszego powiązania się wszystkich jednostek państwowego i spółdzielczego przemysłu terenowego z radami narodowymi. Trzeba w sposób zdecydowany przełamać opory tych wojewódzkich zarządów przemysłu terenowego, związków branżowych czy innych wojewódzkich jednostek organizacyjnych spółdzielczości, które hołdując błędnemu funkcjonalizmowi, dostrzegają swoje powiązanie tylko z ministerstwem lub centralą spółdzielczą. Rady narodowe — jako właściwy gospodarz terenu — powinny kierować przemysłem terenowym zgodnie z interesem i potrzebami ludności. Dlatego też tylko ściśle powiązanie z radami narodowymi może stanowić gwarancję właściwego rozwoju tego przemysłu.

Koniecznym jest więc, by zagadnienia przemysłu terenowego zajęły należne miejsce w pracy rad narodowych. Trzeba stwierdzić, że w ostatnich czasach nastąpiła poważna poprawa w tym zakresie. Na sesjach wojewódzkich rad narodowych w Bydgoszczy, Szczecinie i Gdańsku przedmiotem obrad było zagadnienie przemysłu terenowego. Na tomiast wciąż jeszcze bardzo mało uwagi poświęcają tym zagadnieniom powiatowe i miejskie rady narodowe. A przecież lepsze zaopatrzenie rynku w artykuły powszechnego użytku, poprawa ich jakości, rozwinięcie sieci usług — to doniosłe zadanie polityczne, to wkład w realizację programu partii i rządu, to wydatna pomoc w ich niełatwej walce o coraz lepsze warunki materialnego i kulturalnego bytu ludzi pracy.

Codziennie kontrolować realizację zobowiązań

Zalogi tysięcy fabryk i zakładów pracy całej Polski podjęły zobowiązania dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej. W województwie koszańskim, fała zobowiązań objęła dziesiątki zakładów produkcyjnych, których zalogi zobowiązały się dać społeczeństwu cenną produkcję ponadplanową, przyspieszając w ten sposób socjalistyczny rozwój ojczyzny.

By szlachetne współzawodnictwo zobowiązańowe przyniosło społeczeństwu jak największe korzyści, należało przede wszystkim kontrolować realizację zobowiązań, by dało osiągnięcia z zakresu oszczędności materiałów i obniżki kosztów, musi być kontrolowane przez rady zakładowe i organizacje partyjne.

Aktyw partyjny i związkowy w zakładach produkcyjnych powinien ustosunkować się do kontroli realizacji zobowiązań, jako do sprawy o wielkiej wadze dla przyspieszenia wykonania planów produkcyjnych. Należy zrozumieć że sprawa kontroli to sprawa codziennej pomocy dla robotników, którzy podjęli zobowiązania, to sprawa upowszechnienia metod przodujących robotników.

Nie mogą się powtarzać takie wypadki, jak w koszańskim TOR-ze, gdzie sekretarz podstawowej org. partyjnej oświadczył, że nie wie jak przedstawić sprawę realizacji i czynnych zobowiązań podjętych przez zalogę, bo sprawą tą zajmują się... kierownik techniczny. A kierownik techniczny wyjechał na kurs...

Nie wolno aktywowi związkowemu i partyjnemu w zakładach pracy zrzucić odpowiedzialność za wykonywanie zobowiązań na administrację. Polityczny kierownik zakładu pracy, jakim jest organizacja partyjna, powinien czuwać, by rada zakładowa żyła zagadnieniem współzawodnictwa, by zorganizowała systematyczną, codzienną kontrolę przebiegu zobowiązań.

Formy kontroli mogą być różne. W Koszańskiej Fabryce Mebli, która dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiego Października zobowiązała się wykonać plan miesięczny w 105 procentach, przewodniczący rady zakładowej codziennie od

wiedza brygady i poszczególne stanowiska robocze, rozmawia z robotnikami, analizuje zapisy na kartach roboczych. Wydajność pracy zalogi ostatnio się zwiększyła. ZMP-owice Władysław Psluch wykonuje ok. 400 procent normy dziennej. Będem jednak przede wszystkim kontrolować realizację zobowiązań szerszego aktywu, przede wszystkim przodowników pracy.

W Zakładach Sprzętu Okrętowego w Stupoku kontrolę zobowiązań przeprowadza wprowadziła komisja złożona z trzech osób, ale brak w niej również przodowników pracy. Poza tym kontrolę przeprowadza się zbyt rzadko, bo raz na dekadę.

Rady zakładowe do komisji współzawodnictwa i kontroli zobowiązań powinny włączyć przodujących robotników. Ich to bowiem metody pracy służą dla przyspieszenia wykonania planów produkcyjnych. Należy rozumieć że równoległe podjętych zobowiązańami. Z nie wykonującymi swych zadań robotnikami, członkami komisji — mężowie zaufania, przodujący robotnicy — przeprowadzają rozmowy, w których ustalają przyczyny tego stanu. Jeśli za chodzi potrzeba usunęła jąklech obiektywnych trudności interweniują u kierownictwa działu produkcji.

Ważną sprawą dla kontroli przebiegu zobowiązań, na którą instancje i organizacje partyjne muszą zwrócić uwagę jest codzienne ogłaszanie wyników realizacji zobowiązań i planów produkcyjnych przez poszczególnych robotników. Posługując się tu trzeba gazetkami ściennymi lub specjalnymi tablicami zobowiązań.

Pracę polityczno-wyjaśniającą wokół akcji zobowiązań winny prowadzić organizacje partyjne, by w toku realizacji zobowiązań wzrastała patriotyczna świadomość robotników, by cel zobowiązań — przyspieszenie socjalistycznego rozwoju ojczyzny — stał się bliski wszystkim zalogom wszystkich zakładów pracy naszego województwa.

(ARB).

O przedownictwo spółdzielni produkcyjnych w obowiązkowych dostawach

kulaka i spekulanta, aby całą wieś zmobilizować do pełnego wykonania dostaw, trzeba przede wszystkim działać w oparciu o partiotyczną część wsi, o tych chłopów, którzy swoje obowiązki wobec państwa już wykonali. Przykład jest przecież najsukcesywniejszym orężem w wychowaniu i mobilizowaniu mas, a orężem tym nasz aktyw nie wszędzie umie się należycie posługiwać, lub często o nim zapomina. Widzimy to choćby na przykładzie spółdzielni produkcyjnych. Wiemy, mówimy o tym, że spółdzielnie produkcyjne — to żywe świadectwo wyższości socjalistycznych form gospodarowania na roli nad gospodarką indywidualną, to najbardziej przekonujący agitator nowego, które zwycięsko wkroczyło na naszą wieś. Chłop pracujący indywidualnie coraz częściej patrzy na spółdzielnię, uczy się od niej lepszej uprawy ziemi, korzysta często z pomocy spółdzielni w hodowli itp.

„Dla chłopów gospodarujących indywidualnie — powiedział towarzysz Bolesław Bierut na dożynkach w Szczecinie — spółdzielnie produkcyjne w najbliższej okolicy i jej gospodarka może i powinna stać się cennym dowidzeniem, sprawdzianem wartości nowych metod gospodarki rolnej, szkołą poglądową skutecznego mechanizacji rolnictwa i jej wpływu na urodzajność gleby”.

Spółdzielnia produkcyjna na wsi, to już dziś wielka siła gospo-

darczego i politycznego przekonywania; gospodarstwa zespolone mają już w ogromnej większości decydujący wpływ na życie i oblicze polityczne gromady.

Spółdzielnie produkcyjnych mamy w Polsce już dziś ponad 8 tysięcy, a w naszym województwie ponad 460. Jest to więc wielka siła, która może i powinna pomóc w walce o pełną i terminową realizację obowiązkowych dostaw.

Czy nasz aktyw, w walce tej wykorzystując wielkie możliwości programowe, agitacyjne i gospodarcze spółdzielni produkcyjnych?

Powiat drawski jako trzeci z kolei został w naszym województwie, po wykonaniu 90 proc. planu dostaw zboża, zwolniony z miarek i odsypów. W tym zwycięstwie powiatu drawskiego jest poważna zasługa spółdzielni produkcyjnych, które przodowały w dostawach, a szczególnie spółdzielni produkcyjnej w Gudowie, która pierwsza w województwie w całości wykonała wszystkie obowiązkowe dostawy dla państwa wyzając jednocześnie swój powiat do współzawodnictwa. W powiecie złotowskim, jako pierwsza wykonała w całości plan zbożowy spółdzielnia w Pogórze, inicjując szerokie współzawodnictwo w dostawach.

Jednakże w bardzo wielu wypadkach, aktyw nasz nie wystąpił w akcji skupu zboża programowych, agitacyjnych i gospodarczych możliwościach spółdzielni produkcyjnych. Walcząc o wyko-

nanie planu dostaw, towarzysze często pozostawiają spółdzielnie niejako na uboczu, nie włączając ich do walki o dostawy w gromadach. Tak było np. do niedawna w gminie Brzeźno w powiecie białogardzkim, gdzie aktyw gminy nawet nie znał planów dostaw, przypadających na poszczególne spółdzielnie. Dzieje się tak dlatego, że wielu aktywistów uważa, iż z dostawami w spółdzielniach produkcyjnych nie trzeba się spieszyć, że na to będzie czas, że w spółdzielni są przecież najbardziej świadomi chłopci, że oni i tak swój obowiązek dobrze rozumieją i wykonują.

Takie rozumowanie jest błędne, jest demobilizujące. Przecież spółdzielnie reprezentują nowe, socjalistyczne formy gospodarki na wsi, są przodującą częścią gromady. Muszą więc przodować i w dostawach. Spółdzielcy, mając do dyspozycji bogaty sprzęt techniczny mogą i powinni pierwszy zająć czy omłoty zboża, pierwszy odstawić należąca jego część do punktu skupu.

Leży to przede wszystkim w interesie samej spółdzielni, bo dopiero po odstawieniu zboża i ziemniaków w przypadającej w planie wysokości i rozliczeniu się z POM za pracę, spółdzielnia może się zorientować, ile zboża i ziemniaków pozostaje jej do siewu, na paszę, do podziału na dniówki obrachunkowe itd.

Zaniedbanie pracy ze spółdzielni, a co za tym idzie opóźnie-

nie z ich strony dostaw, uniemożliwia spółdzielniom dobre gospodarowanie zbożem i okopowymi. Już ten powód jest dostatecznie ważki, by aktyw stanowczo więcej niż dotychczas zajął się sprawą dostaw w spółdzielniach.

A nie jest to mimo swej dużej wagi powód jedyny. Pełne wywiązanie się spółdzielni z obowiązków wobec państwa, to olbrzymiej miary argument w pracy wyjaśniającej, w mobilizacji całej wsi do dostaw zboża i ziemniaków. Doświadczenia wskazują, że tam, gdzie spółdzielnia plan dostaw wykonała, tam praca polityczna wśród indywidualnie gospodarujących chłopów jest łatwiejsza, tam chłopci pracujący wzorują się na spółdzielniach i zaległości w dostawach zmniejszają się. Tak jest np. w gromadzie Jamno w powiecie koszańskim, gdzie po wykonaniu planu zboża przez spółdzielnię, szerszym strumieniem zaczęło płynąć zboże od indywidualnych chłopów, tak było w powiecie drawskim...

Wniosek, jaki stąd wypływa, jest prosty. W walce o skup, spółdzielnie produkcyjne muszą przodować. Wykonanie przez nie dostaw wzmacnia gospodarstwo spółdzielni, podnosi polityczną świadomość spółdzielców, stwarza wielkie możliwości skupienia wokół aktywu spółdzielczego małorolnych i średniorolnych chłopów, jest ważkim argumentem w dalszej, socjalistycznej przebudowie.

W walce o pełną realizację skupu, o to, by wieś terminowo i sumiennie wypełniła swe obowiązki wobec państwa, sprawa przodowania spółdzielni ma doniosłe znaczenie — aktyw wiejski musi o tym w swej codziennej pracy stale pamiętać.

J. W. I. J. L.